

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ**

ΓΝΩΜΗ

41/2017

(του αρ. 2, παρ. 2, περ. γ', υποπερ. γγ' του ν. 4013/2011)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα, σήμερα, την 23η Οκτωβρίου του έτους δύο χιλιάδες δέκα επτά (2017), ημέρα Δευτέρα και ώρα 11.30 π.μ. και επί της οδού Κεφαλληνίας 45 και Κόμνα Τράκα, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** σε συνεδρίαση κατόπιν σχετικής πρόσκλησης του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση της Ολομέλειας τα ακόλουθα:

Πρόεδρος: Γεώργιος Καταπόδης
Αντιπρόεδρος: Χριστίνα Μπουσουλέγκα
Μέλη: Κωνσταντίνος Βαρδακαστάνης
Μαρία Στυλιανίδου
Ερωφίλη Χριστοβασίλη

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν λόγω δικαιολογημένου κωλύματος.

Γραμματέας: Μαρία Αντωνοπούλου, Π.Ε. Διοικητικού- Οικονομικού

Εισηγητές: Μαρία Παναγοηλιοπούλου, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Σταθακόπουλος Γεώργιος, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Πληροφορικής της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Κατά τη διάρκεια της Συνεδρίασης, παρέστησαν οι εισηγητές, κ. Παναγοηλιοπούλου και κ. Σταθακόπουλος, η Προϊσταμένη του Τμήματος Γνωμοδοτήσεων, κα Χριστίνα Καξιρή, η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών, κα Μίνα Καλογρίδου καθώς και ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Υποστήριξης και Σχεδιασμού, κ. Παναγιώτης Σπάθαρης και το στέλεχος του Τμήματος Νομικής Υποστήριξης, κ. Ηρώ Βεργαδή, από τη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή, οι οποίοι αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης από τα Μέλη της Αρχής.

Σχετ: Το από 18.10.2017 ηλεκτρονικό μήνυμα του Γραφείου του Γενικού Γραμματέα Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, το οποίο υποβλήθηκε στην Αρχή στις 19.10.2017 και έλαβε αρ. πρωτ. εισερχ. 6273, με το

οποίο διαβιβάζεται σχέδιο Κοινής Απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Υποδομών και Μεταφορών.

Θέμα: Διατύπωση σύμφωνης γνώμης της Αρχής σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 2, περ. γ υποπερ. (γγ) του ν.4013/2011, όπως ισχύει, επί σχεδίου κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Υποδομών και Μεταφορών, με θέμα «Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν την ανάθεση των Δημοσίων Συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) »

I. Η υπό εξέταση ρύθμιση:

Με το από 18.10.2017 ηλεκτρονικό μήνυμα του Γραφείου του Γενικού Γραμματέα Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, το οποίο υποβλήθηκε στην Αρχή στις 19.10.2017 και έλαβε αρ. πρωτ. εισερχ. 6273, διαβιβάζεται σχέδιο Κοινής Απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Υποδομών και Μεταφορών.

Με το εν λόγω σχέδιο απόφασης, το οποίο προτείνεται κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 3 του άρθρου 36 και της παρ. 8 του άρθρου 258 του ν. 4412/2016 (Α' 147), αντικαθίσταται η με αριθμ. 83010/4098/26-07-2017 Κοινή Υπουργική Απόφαση (Β' 2710) και ρυθμίζονται τεχνικά ζητήματα που αφορούν στην ανάθεση των Δημοσίων Συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών σχετικά με την χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ.).

II. Αρμοδιότητα Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Σύμφωνα με το αρ. 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γγ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, ορίζεται ότι: «..γγ) Οι λοιπές κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση νόμου, εξαιρουμένων των προκηρύξεων, καθώς και οι κανονισμοί άλλων δημοσίων οργάνων και αναθετουσών αρχών, όπως ιδίως οι κανονισμοί που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 5 παρ. 3 του ν. 2286/1995, συμπεριλαμβανομένων των κανονισμών εσωτερικής λειτουργίας των κατά περίπτωση αρμόδιων ελεγκτικών διοικητικών οργάνων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, κατά το μέρος που οι εν λόγω πράξεις και κανονισμοί ρυθμίζουν θέματα δημοσίων συμβάσεων, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής.

Η γνωμοδοτική αρμοδιότητα της παρούσας περίπτωσης ασκείται μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την περιέλευση των ανωτέρω σχεδίων διατάξεων στην Αρχή, με μέριμνα του οικείου οργάνου. Με την άπρακτη παρέλευση της άνω προθεσμίας τεκμαίρεται η σύμφωνη γνώμη της Αρχής».

Στο βαθμό που το ως άνω σχέδιο Κοινής Υπουργικής Απόφασης, ως παρατίθεται κατωτέρω, περιλαμβάνει ρυθμίσεις που αφορούν, όπως προαναφέρθηκε, σε ζητήματα ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Αρχής για παροχή σύμφωνης γνώμης κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. γγ του ν. 4013/2011.

III. Το υποβληθέν στην Αρχή σχέδιο Κοινής Απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Υποδομών και Μεταφορών, έχει ως εξής:

Θέμα: «Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν την ανάθεση των Δημοσίων Συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) »

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Έχοντας υπόψη τις διατάξεις, ως ισχύουν:

1.

1.1 Του ν. 4412/2016 (Φ.Ε.Κ. Α' 147/08-08-2016) «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ).

1.2 Του ν. 2472/1997 (Φ.Ε.Κ. Α' 50/10-04-1997) «Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα».

1.3 Του ν. 2690/1999 (Φ.Ε.Κ. Α' 45/09-03-1999) «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις».

1.4 Του ν. 3471/2006 (Φ.Ε.Κ. 133/Α/06) «Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών»

1.5 Του ν. 3861/2010 (Φ.Ε.Κ. Α' 112/13-07-2010) «Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων των κυβερνητικών, διοικητικών και αυτοδιοικητικών οργάνων στο διαδίκτυο "Πρόγραμμα Διαύγεια" και άλλες διατάξεις».

1.6 Του ν. 3886/2010 (Φ.Ε.Κ. Α' 173/30-09-2010) «Δικαστική προστασία κατά τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων-εναρμόνιση της Ελληνικής νομοθεσίας με την οδηγία 89/665/ΕΟΚ του συμβουλίου της 21ης Ιουνίου 1989 (L 395) και την οδηγία 92/13/ΕΟΚ του συμβουλίου της 25ης Φεβρουαρίου 1992 (L 76), όπως τροποποιήθηκαν με την οδηγία 2007/66/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2007 (L 335)».

1.7 Του ν. 3979/2011 (Φ.Ε.Κ. Α' 138/16-06-2011) «Για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση και λοιπές διατάξεις.».

1.8 Του ν. 4013/2011 (Φ.Ε.Κ. Α' 204/15-09-2011) «Σύσταση Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων και Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων – Αντικατάσταση του έκτου κεφαλαίου του ν. 3588/2007 (Πτωχευτικός Κώδικας) – Προπτωχευτική διαδικασία εξυγίανσης και άλλες διατάξεις».

1.9 Του ν. 4250/2014 (Φ.Ε.Κ. Α' 74/26-03-2014) «Διοικητικές Απλουστεύσεις – Καταργήσεις, Συγχωνεύσεις Νομικών Προσώπων και Υπηρεσιών του Δημοσίου Τομέα – Τροποποίηση Διατάξεων του π.δ. 318/1992 (Α' 161) και λοιπές ρυθμίσεις».

1.10 Του ν. 4440/2016 (Φ.Ε.Κ. Α' 224/02-12-2016) «Ενιαίο Σύστημα Κινητικότητας στη Δημόσια Διοίκηση και την Τοπική Αυτοδιοίκηση, υποχρεώσεις των προσώπων που διορίζονται στις θέσεις των άρθρων 6 και 8 του Ν. 4369/2016, ασυμβίβαστα και πρόληψη των περιπτώσεων σύγκρουσης συμφερόντων και λοιπές διατάξεις.»

1.11 Του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 910/2014 σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά και την κατάργηση της οδηγίας 1999/93/ΕΚ.

1.12 Του Π.Δ. 63/2005 (Φ.Ε.Κ. Α' 98/22-04-2005) «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα».

1.13 Του Π.Δ. 25/2014 (Φ.Ε.Κ. Α' 44/25-02-2014) «Ηλεκτρονικό Αρχείο και Ψηφιοποίηση εγγράφων».

- 1.14** Του Π.Δ. 116/2014 (ΦΕΚ Α' 185/03-09-2014) «Οργανισμός του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας».
- 1.15** Του Π.Δ. 69/2015 (Φ.Ε.Κ. Α' 113/21-09-2015) «Διορισμός του Αλέξιου Τσίπρα του Παύλου, Αρχηγού του Κόμματος «Συνασπισμός Ριζοσπαστικής Αριστεράς» (ΣΥ.ΡΙ.ΖΑ), ως Πρωθυπουργού».
- 1.16** Του Π.Δ. 28/2015 (Φ.Ε.Κ. Α' 34/23-03-2015) «Κωδικοποίηση των διατάξεων για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία».
- 1.17** Του Π.Δ. 123/2016 (Φ.Ε.Κ. Α' 208/04-11-2016) «Ανασύσταση και μετονομασία του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, ανασύσταση του Υπουργείου Τουρισμού, σύσταση Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής και Υπουργείου Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης, μετονομασία Υπουργείων Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων».
- 1.18** Του Π.Δ. 125/2016 (Φ.Ε.Κ. Α' 210/05-11-2016) «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».
- 1.19** Του Π.Δ. 39/2017 (ΦΕΚ Α' 64/04-05-2017) «Κανονισμός εξέτασης προδικαστικών προσφυγών».
- 1.20** Της υπ' αριθμ. ΥΑΠ/Φ.40.4/1/989/2012 (Φ.Ε.Κ Β' 1301/12-04-2012) «Κύρωση Πλαισίου Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης».
- 1.21** Της υπ' αριθμ. ΥΑΠ/Φ.40.4/3/1031/2012 (Φ.Ε.Κ Β' 1317/23-04-2012) «Ρυθμίσεις για το Ηλεκτρονικό Δημόσιο Έγγραφο».
- 1.22** Της υπ' αριθμ. ΥΑΠ/Φ.60/86/1435/2012 (Φ.Ε.Κ Β' 1876/13-06-2012) «Καθορισμός διαδικασιών υποβολής αιτήσεων έκδοσης, ανάκλησης, ανανέωσης ψηφιακών πιστοποιητικών καθώς και ανάκτησης του ψηφιακού πιστοποιητικού κρυπτογράφησης μέσω των ΚΕΠ (Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών) ως Εντεταλμένων Γραφείων».
- 1.23** Της υπ' αριθμ. ΥΑΠ/Φ.40.4/163/2013 (ΦΕΚ Β' 401/22-02-2013) «Ρυθμίσεις για α) τη διαδικασία και τον τρόπο ηλεκτρονικής επιβεβαίωσης της λήψης και της ασφαλούς χρονοσήμανσης, β) τις προδιαγραφές και τα πρότυπα του συστήματος για τη γνωστοποίηση εγγράφων σε φυσικά πρόσωπα ή ΝΠΙΔ με χρήση ΤΠΕ και γ) την ηλεκτρονική διακίνηση εγγράφων μεταξύ φορέων του δημοσίου τομέα και των φυσικών προσώπων ή ΝΠΙΔ».
- 1.24** Της υπ' αριθμ. 25288/06.03.2015 (ΦΕΚ ΥΟΔΔ' 105/06-03-2015) Κ.Υ.Α του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού «Διορισμός μετακλητού Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού».
- 1.25** Της υπ. αριθ. 56902/215/19-5-2017 (Φ.Ε.Κ. Β' 1924/02-06-2017) Υ.Α. «Τεχνικές Λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)».
- 1.26** Του άρθρου 36 παρ. 3 και του άρθρου 258 παρ. 8 του ν. 4412/2016 (Φ.Ε.Κ. Α' 147/08-08-2016) με τα οποία χορηγείται εξουσιοδότηση για την έκδοση της παρούσας.
- 1.27** Του άρθρου 37 του ν. 4482/2017 (Φ.Ε.Κ. Α' 102/25-07-2017) «Νέο ρυθμιστικό πλαίσιο για τις αστικές συγκοινωνίες στην Περιφερειακή Ενότητα της Θεσσαλονίκης και άλλες διατάξεις».
- 1.28** Της υπ' αριθμ. 83010/4098 (ΦΕΚ Β' 2710/02-08-2017) Απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Υποδομών και Μεταφορών «Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν την ανάθεση των Δημοσίων Συμβάσεων έργων, μελετών, και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών με κριτήριο

ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής και μόνο στην ανοικτή διαδικασία του άρθρου 27 σχετικά με τη χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)»

2. Το υπ' αριθμ. 113252/18-10-2017 έγγραφο της Διεύθυνσης Ανάπτυξης και Τεχνικής Στήριξης Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)
3. Την υπ' αριθμ σύμφωνη γνώμη της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.)
4. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Ορισμός, λειτουργίες, πεδίο εφαρμογής

1. Στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή (εφεξής «ΓΓΕΠΚ») του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης λειτουργεί κεντρικά το Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.), εφεξής το «Σύστημα», σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην υπ. αριθ. 56902/215/19-5-2017 Υ.Α. «Τεχνικές Λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)» (ΦΕΚ 1924 Β'), το οποίο αποτελεί ένα Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα κατά τις διατάξεις των άρθρων 2 παρ. 1, 36, 37, 38, 258, 259 και 260 του Ν. 4412/2016.

Το Σύστημα συμμορφώνεται με τους υποχρεωτικούς κανόνες και πρότυπα σχεδιασμού, ανάπτυξης και λειτουργίας πληροφοριακών συστημάτων και διαδικτυακών τόπων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα του Παραρτήματος Ι της ΥΑΠ/Φ.40.4/1/989 (ΦΕΚ 1301 Β'/12-4-2012) «Κύρωση Πλαισίου Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης» και το ΠΔ 25/2014 (Α' 44) "Ηλεκτρονικό Αρχείο και Ψηφιοποίηση εγγράφων".

2. Το Σύστημα του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης επεκτείνεται προκειμένου να περιλαμβάνει διαδικασίες ηλεκτρονικών δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών. Η εν λόγω επέκταση αναλύεται σε ένα σύνολο διακριτών λειτουργιών και περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα όσον αφορά στις ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών και παροχής τεχνικών υπηρεσιών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών:

- α. Σχεδιασμό διαγωνιστικών διαδικασιών
- β. Υποβολή Προσφορών ή/και Αιτήσεων Συμμετοχής
- γ. Χρήση Προτύπων ή/και Υποδειγμάτων
- δ. Αποσφράγιση και Αξιολόγηση Προσφορών
- ε. Κατακύρωση του Διαγωνισμού
- στ. Επιτελικές Αναφορές

Οι ανωτέρω αναφερόμενες διακριτές λειτουργίες της επέκτασης του Συστήματος αποτελούν το υποσύστημα «Δημόσια Έργα» αυτού στο εξής «το υποσύστημα» .

3. Το πεδίο εφαρμογής της παρούσας αφορά το σύνολο των διαδικασιών ανάθεσης και των κριτηρίων ανάθεσης συμβάσεων που αφορούν σε έργα, μελέτες και παροχή τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών του ν. 4412/16.

Άρθρο 2

Διαχείριση και δομή

1. Στη Διαδικτυακή Πύλη του Συστήματος και στη διαδικτυακή διεύθυνση, www.promitheus.gov.gr, υπάρχει διακριτή περιοχή όσον αφορά στην πληροφόρηση και πρόσβαση σε υπηρεσίες και σε υποσυστήματα του Συστήματος για τους εμπλεκόμενους στις ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών επιστημονικών υπηρεσιών φορείς, ήτοι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς, οικονομικοί φορείς, καθώς και το ενδιαφερόμενο κοινό.
2. Διαχειριστής του υποσυστήματος που περιγράφεται με την παρούσα και αφορά ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών επιστημονικών υπηρεσιών, είναι η Γενική Γραμματεία Υποδομών (ΓΓΥ) του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.
3. Μέχρις ότου γίνει εφικτή η μετεγκατάσταση του υποσυστήματος Δημόσια Έργα σε υποδομές ελεγχόμενες από τη ΓΓΥ καθώς και η μεταβίβαση της πλήρους διαχειριστικής ικανότητας του υποσυστήματος στη ΓΓΥ, προσωρινός διαχειριστής του υποσυστήματος σε αυτά ορίζεται η Διεύθυνση Ανάπτυξης και Τεχνικής Στήριξης ΕΣΗΔΗΣ της ΓΓΕΠΚ του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης. Τα ειδικότερα θέματα της προσωρινής διαχείρισης ορίζονται σε σχετική τεχνική συμφωνία του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών.
4. Με κοινή διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών διαπιστώνεται η ολοκλήρωση της μετεγκατάστασης και της έναρξης της διαχείρισης του υποσυστήματος από τη ΓΓΥ.

Άρθρο 3

Αδιάλειπτη και ορθή λειτουργία ΕΣΗΔΗΣ

1. Ο Διαχειριστής του υποσυστήματος, μεριμνά για την αδιάλειπτη και απρόσκοπτη λειτουργία του υποσυστήματος, την αναβάθμιση και τη συντήρησή του, εποπτεύει την καλή χρήση αυτού και προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την ασφάλειά του, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην υπ. αριθ. 56902/215/19-5-2017 Υ.Α. «Τεχνικές Λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)» (ΦΕΚ 1924 Β').

Ειδικότερα, ο Διαχειριστής του υποσυστήματος μεριμνά για την αδιάλειπτη και ορθή λειτουργία του υποσυστήματος που εξασφαλίζεται από:

α) τον σχεδιασμό της αρχιτεκτονικής του υποσυστήματος, η οποία βασίζεται σε αρχές και τεχνικές που διασφαλίζουν την υψηλή διαθεσιμότητά του (*high availability*) μέσω του πλεονασμού υλικού και λογισμικού (*hardware and software redundancy*)

β) την λήψη μέτρων και την εκτέλεση ενεργειών για την πρόληψη τεχνικών δυσχερειών στο πλαίσιο της ενδεικνυόμενης, από τον κατασκευαστή, συντήρησης του υποσυστήματος

γ) την παρακολούθηση (*monitoring*) του υποσυστήματος και την εφαρμογή ενδεχόμενων αναγκαίων προληπτικών ή/και διορθωτικών ενεργειών όταν αυτό απαιτείται

δ) τη λειτουργία γραφείου υποστήριξης (*help desk*) για την τεχνική στήριξη των χρηστών του υποσυστήματος.

2. Σε περιπτώσεις τεχνικής αδυναμίας λειτουργίας του υποσυστήματος, η οποία οφείλεται σε γεγονότα ανωτέρας βίας, η αναθέτουσα αρχή / ο αναθέτων φορέας λαμβάνει άμεσα όλα τα απαιτούμενα μέτρα κυρίως για την τήρηση του ελάχιστου διαστήματος για την υποβολή των προσφορών, ιδίως η μετάθεση της καταληκτικής ημερομηνίας και η σχετική δημοσίευσή της. Η ανωτέρω αδυναμία πιστοποιείται από τον Διαχειριστή του υποσυστήματος και, στη συνέχεια, με αιτιολογημένη απόφασή της, η αναθέτουσα αρχή / ο αναθέτων φορέας ρυθμίζει τα της συνέχειας του διαγωνισμού, μεταθέτοντας την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών τουλάχιστον κατά τρεις (3) εργάσιμες

ημέρες προσμετρούμενες από την επομένη εργάσιμη ημέρα της αποκατάστασης της τεχνικής αδυναμίας.

3. Σε περιπτώσεις προσωρινής τεχνικής δυσλειτουργίας του υποσυστήματος, ο Διαχειριστής του υποσυστήματος λαμβάνει άμεσα όλα τα απαιτούμενα μέτρα κυρίως για την τήρηση του ελάχιστου διαστήματος για την υποβολή των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής, ιδίως η παράταση κατά εύλογο χρονικό διάστημα της καταληκτικής ώρας υποβολής προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής, εντός της ίδιας καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής. Η ανωτέρω τεχνική δυσλειτουργία πιστοποιείται, βάσει σχετικών στοιχείων καταγραφής της λειτουργίας του Συστήματος (log files), από τον Διαχειριστή του υποσυστήματος. Σε περιπτώσεις όπου δεν καθίσταται δυνατή η αποκατάσταση της τεχνικής δυσλειτουργίας του υποσυστήματος με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η υποβολή προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής, παρά την παράταση κατά εύλογο χρονικό διάστημα της καταληκτικής ώρας υποβολής τους, ο Διαχειριστής του υποσυστήματος πιστοποιεί το γεγονός και στη συνέχεια, με αιτιολογημένη απόφασή της, η αναθέτουσα αρχή / ο αναθέτων φορέας ρυθμίζει τα της συνέχειας του διαγωνισμού, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο.

4. Σε περιπτώσεις τεχνικής αδυναμίας λειτουργίας του υποσυστήματος, η οποία οφείλεται σε γεγονότα ανωτέρας βίας, η αναθέτουσα αρχή / ο αναθέτων φορέας λαμβάνει άμεσα όλα τα απαιτούμενα μέτρα κυρίως για την τήρηση προθεσμιών που παράγουν έννομες συνέπειες, όπως ιδίως η υποβολή ενστάσεων, προδικαστικών προσφυγών, δικαιολογητικών κατακύρωσης, ερωτημάτων διευκρινήσεων, παροχή διευκρινήσεων, αποσφραγίσεις προσφορών. Η ανωτέρω αδυναμία πιστοποιείται από τον Διαχειριστή του υποσυστήματος και, στη συνέχεια, με αιτιολογημένη απόφασή της, η αναθέτουσα αρχή / ο αναθέτων φορέας ρυθμίζει τα της συνέχειας του εκάστοτε διαγωνισμού.

Άρθρο 4

Δικαιώματα χρήσης και τρόπος πρόσβασης

1. Στο παρόν άρθρο ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες που αφορούν στα δικαιώματα χρήσης και τον τρόπο πρόσβασης των χρηστών στο υποσύστημα.

2. Το υποσύστημα δια του κεντρικού Συστήματος υποστηρίζει διαβαθμισμένη πρόσβαση με την απόδοση διαφορετικών δικαιωμάτων χρήσης στις αντίστοιχες κατηγορίες χρηστών από τον Διαχειριστή του υποσυστήματος, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην υπ. αριθ. 56902/215/19-5-2017 Υ.Α. «Τεχνικές Λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)» (ΦΕΚ 1924 Β') και τα ειδικώς αναφερόμενα κατωτέρω:

2.1 Απλοί χρήστες του υποσυστήματος: Η ομάδα αυτή περιλαμβάνει ιδιώτες, επιχειρήσεις, οικονομικούς και άλλους φορείς που επιθυμούν να ενημερωθούν για το υποσύστημα και να επικοινωνήσουν με τα αρμόδια στελέχη του Διαχειριστή του υποσυστήματος. Η πρόσβαση τους στο υποσύστημα πραγματοποιείται μέσω της Διαδικτυακής Πύλης του Συστήματος και δεν απαιτεί ειδικές διαδικασίες εγγραφής, ταυτοποίησης και αναγνώρισής τους. Οι ανωτέρω χρήστες έχουν πρόσβαση αποκλειστικά και μόνο στον ελεύθερα προσβάσιμο χώρο ως ορίζεται στο υπό 2.1.1.

2.1.1 Ελεύθερα προσβάσιμος χώρος: ορίζεται ο χώρος ο οποίος περιλαμβάνει τις σελίδες της Διαδικτυακής Πύλης του Συστήματος στις οποίες η πρόσβαση επιτρέπεται ελεύθερα στο ενδιαφερόμενο κοινό. Στο χώρο αυτόν δημοσιεύονται γενικές πληροφορίες σχετικά με δημόσιες συμβάσεις. Στον ελεύθερα προσβάσιμο χώρο περιλαμβάνονται ιδίως τα εξής στοιχεία:

- α. Το σχετικό με τις δημόσιες συμβάσεις νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο
- β. Προκαταρκτικές διαβουλεύσεις διακηρύξεων και τεχνικών προδιαγραφών

γ. Διακηρύξεις, διευκρινίσεις επί των όρων αυτών και ανακοινώσεις σχετικές με τους διενεργούμενους ηλεκτρονικούς διαγωνισμούς

δ. Κάθε πληροφορία που κρίνεται απαραίτητη για την απρόσκοπτη πρόσβαση και χρήση του Συστήματος.

Ε. Αρχείο ειδών – κωδικολόγιο CPV

στ. Όροι χρήσης

ζ. Συχνές ερωτήσεις

η. Ενημερωτικά Δελτία – Απολογιστικά και Στατιστικά στοιχεία δημοσίων συμβάσεων

θ. Δημοσιεύσιμα στοιχεία δημοσίων συμβάσεων των αναθετουσών αρχών/αναθετόντων φορέων που σχετίζονται με:

- τις ηλεκτρονικές διαδικασίες ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων, αιτήματα, διακηρύξεις, συμβάσεις και εντολές πληρωμών για την προμήθεια αγαθών, υπηρεσιών και δημοσίων έργων, τα οποία αναρτώνται στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων του άρθρου 38 του ν.4412/2016 τον προγραμματισμό των δημοσίων συμβάσεων.

2.2 Πιστοποιημένοι χρήστες της ΓΓΥ: Η ομάδα αυτή περιλαμβάνει στελέχη της ΓΓΥ που πραγματοποιούν λειτουργίες σχετικά με δημόσιες συμβάσεις μέσω του υποσυστήματος, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, ανάλογα με τα δικαιώματα πρόσβασης που έχουν αιτηθεί και τους έχουν αποδοθεί από το Διαχειριστή του υποσυστήματος, καθώς και τον σχετικό Κανονισμό Ασφαλείας του.

2.3 Πιστοποιημένοι χρήστες της ΓΓΕΠΚ: Η ομάδα αυτή περιλαμβάνει στελέχη της ΓΓΕΠΚ που πραγματοποιούν λειτουργίες σχετικά με δημόσιες συμβάσεις μέσω του υποσυστήματος, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, ανάλογα με τα δικαιώματα πρόσβασης που έχουν αιτηθεί και τους έχουν αποδοθεί από τον Διαχειριστή του υποσυστήματος, καθώς και τον σχετικό Κανονισμό Ασφαλείας του.

2.4 Πιστοποιημένοι χρήστες των Κεντρικών Αρχών Αγορών και Εθνικών Κεντρικών Αρχών Αγορών: Η ομάδα αυτή περιλαμβάνει στελέχη των Κεντρικών Αρχών Αγορών και των Εθνικών Κεντρικών Αρχών Αγορών που πραγματοποιούν λειτουργίες σχετικά με δημόσιες συμβάσεις μέσω του Συστήματος, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, ανάλογα με τα δικαιώματα πρόσβασης που έχουν αιτηθεί και τους έχουν αποδοθεί από τον Διαχειριστή του υποσυστήματος, καθώς και τον σχετικό Κανονισμό Ασφαλείας του.

2.5 Πιστοποιημένοι χρήστες ελεγκτικών και εποπτικών αρχών: Η ομάδα αυτή περιλαμβάνει στελέχη ελεγκτικών και εποπτικών αρχών- που πραγματοποιούν λειτουργίες σχετικά με δημόσιες συμβάσεις μέσω του υποσυστήματος, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, ανάλογα με τα δικαιώματα πρόσβασης που οι ελεγκτικοί Μηχανισμοί έχουν αιτηθεί και τους έχουν αποδοθεί από το Διαχειριστή του υποσυστήματος, καθώς και τον σχετικό Κανονισμό Ασφαλείας του.

2.6 Πιστοποιημένοι χρήστες αναθετουσών αρχών / αναθετόντων φορέων πλην των ανωτέρω: η ομάδα αυτή περιλαμβάνει στελέχη των αναθετουσών αρχών / αναθετόντων φορέων που πραγματοποιούν λειτουργίες σχετικά με δημόσιες συμβάσεις μέσω του υποσυστήματος, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, ανάλογα με τα δικαιώματα πρόσβασης που έχουν αιτηθεί και τους έχουν αποδοθεί από το Διαχειριστή του Συστήματος., καθώς και τον σχετικό Κανονισμό Ασφαλείας του.

2.7 Πιστοποιημένοι χρήστες γνωμοδοτικών οργάνων: Η ομάδα αυτή περιλαμβάνει στελέχη γνωμοδοτικών οργάνων της αναθέτουσας αρχής / του αναθέτοντα φορέα όπως αυτά περιγράφονται στο ν.4412/2016 που πραγματοποιούν λειτουργίες σχετικά με δημόσιες συμβάσεις μέσω του υποσυστήματος, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, ανάλογα με τα δικαιώματα πρόσβασης που οι Αναθέτουσες Αρχές /φορείς έχουν αιτηθεί και τους έχουν

αποδοθεί από το Διαχειριστή του υποσυστήματος, καθώς και τον σχετικό Κανονισμό Ασφαλείας του.

2.8. Πιστοποιημένοι οικονομικοί φορείς και πιστοποιημένοι χρήστες αυτών: η ομάδα αυτή περιλαμβάνει ορίζονται στελέχη των οικονομικών φορέων που πραγματοποιούν λειτουργίες δημοσίων συμβάσεων μέσω του υποσυστήματος, ανάλογα με τα δικαιώματα πρόσβασης που έχουν αιτηθεί και τους έχουν αποδοθεί από το Διαχειριστή του υποσυστήματος, καθώς και τον σχετικό Κανονισμό Ασφαλείας του.

Οι χρήστες αυτοί έχουν διαβαθμισμένη πρόσβαση σε στοιχεία και λειτουργίες του υποσυστήματος που τους αφορούν σχετικά με τις διαδικασίες ανάθεσης και εκτέλεσης των δημοσίων συμβάσεων στις οποίες και συμμετέχουν ανάλογα με το στάδιο της διαδικασίας. Κάθε οικονομικός φορέας έχει μέσω των χρηστών του πρόσβαση μόνο στα δικά του στοιχεία και στα στοιχεία των διαγωνισμών στους οποίους συμμετέχει.

2.9 Χρήστες του Διαχειριστή του υποσυστήματος: στην ομάδα αυτή περιλαμβάνονται στελέχη του Διαχειριστή του υποσυστήματος που έχουν αυξημένα δικαιώματα πρόσβασης και διαχείρισης στους σχετικούς πόρους και υποδομές του συνόλου του υποσυστήματος, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, ανάλογα με τα δικαιώματα πρόσβασης τους καθώς και τον σχετικό Κανονισμό Ασφαλείας.

Άρθρο 5

Διαδικασία εγγραφής

Ισχύουν τα αναφερόμενα στην υπ. αριθ. 56902/215/19-5-2017 Υ.Α. «Τεχνικές Λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)» (ΦΕΚ 1924 Β') και τα ειδικώς αναφερόμενα κατωτέρω:

1. Η εκχώρηση των ανωτέρω δικαιωμάτων, ειδικότερα των περιπτώσεων 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7 και 2.8 του άρθρου 4, πραγματοποιείται μέσω εγγραφής στο Σύστημα με την κατωτέρω διαδικασία:

1.1 Οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς, Ελεγκτικοί Μηχανισμοί κλπ αιτούνται την εγγραφή των στελεχών τους (Χειριστής, μέλη Επιτροπής Διαγωνισμού, Ελεγκτές κλπ) παρέχοντας τις απαραίτητες πληροφορίες και αποδεχόμενοι τους όρους χρήσης του Συστήματος.

Ο αρμόδιος Διαχειριστής του υποσυστήματος ταυτοποιεί τους χρήστες μέσω του Προγράμματος ΔΙΑΥΓΕΙΑ και αποδίδει σε αυτούς τα απαραίτητα διαπιστευτήρια και δικαιώματα πρόσβασης και χρήσης του υποσυστήματος. Ο αρμόδιος Διαχειριστής του υποσυστήματος, σε περίπτωση που οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς δεν υποχρεούνται να διαθέτουν κωδικούς πρόσβασης στο Πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ, ταυτοποιεί τους χρήστες βάσει παρεχόμενων στοιχείων ταυτοποίησης (πχ. Μέλη Επιτροπών Διαγωνισμού που δεν ανήκουν σε αναθέτουσα αρχή).

1.2 Οι οικονομικοί φορείς αιτούνται την εγγραφή τους και την εγγραφή των στελεχών τους παρέχοντας τις απαραίτητες πληροφορίες και αποδεχόμενοι τους όρους χρήσης του υποσυστήματος ταυτοποιούμενοι ως ακολούθως:

1.2.1 Όσοι από τους ανωτέρω οικονομικούς φορείς διαθέτουν ελληνικό Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) ταυτοποιούνται με χρήση των διαπιστευτηρίων που αυτοί κατέχουν από το σύστημα TAXISNet της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων. Εφόσον γίνει η ταυτοποίηση, ο αρμόδιος Διαχειριστής του υποσυστήματος, αποδίδει σε αυτούς τα απαραίτητα διαπιστευτήρια και δικαιώματα πρόσβασης και χρήσης του Συστήματος.

1.2.2 Οι οικονομικοί φορείς των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι οποίοι δεν διαθέτουν ελληνικό Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) δύναται να αιτούνται την εγγραφή τους

α) είτε συμπληρώνοντας τον αντίστοιχο αριθμό ταυτότητας ΦΠΑ (VAT Identification Number), ταυτοποιούμενοι με χρήση των διαπιστευτηρίων που κατέχουν από το αντίστοιχο σύστημα.

β) είτε βάσει της συμμόρφωσης με το σύστημα *Secure idenTity acrOss boRders linKed* (STORK).

Εφόσον γίνει η ταυτοποίηση, ο αρμόδιος Διαχειριστής του υποσυστήματος, αποδίδει σε αυτούς τα απαραίτητα διαπιστευτήρια και δικαιώματα πρόσβασης και χρήσης του υποσυστήματος.

1.2.3 Οι οικονομικοί φορείς που δεν εντάσσονται στα προηγούμενα δύο εδάφια, αιτούνται την εγγραφή τους και ταυτοποιούνται από τον αρμόδιο Διαχειριστή του υποσυστήματος αποστέλλοντας:

- είτε υπεύθυνη δήλωση ψηφιακά υπογεγραμμένη με επίσημη μετάφραση

στην ελληνική- είτε ένορκη βεβαίωση ή πιστοποιητικό σε μορφή ηλεκτρονικού αρχείου *Portable Document Format (PDF)* με επίσημη μετάφραση στην ελληνική, όπως αυτά προσδιορίζονται και σύμφωνα με τους προβλεπόμενους όρους στο κράτος μέλος εγκατάστασης του οικονομικού φορέα, στα οποία να δηλώνεται / αποδεικνύεται η εγγραφή του σε επαγγελματικό ή εμπορικό μητρώο, προσκομιζόμενα εντός τριών (3) εργασιμών ημερών και σε έντυπη μορφή (πρωτότυπο ή ακριβές αντίγραφο) στην αρμόδια υπηρεσία.

1.3 Το αίτημα εγγραφής υποβάλλεται από όλους τους υποψήφιους χρήστες ηλεκτρονικά μέσω του υποσυστήματος ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

1.4 Εφόσον ο υποψήφιος χρήστης ταυτοποιηθεί, ο αρμόδιος Διαχειριστής του υποσυστήματος, αποδίδει σε αυτόν τα απαραίτητα διαπιστευτήρια και δικαιώματα πρόσβασης και χρήσης του υποσυστήματος και ενημερώνει σχετικά με ηλεκτρονικό μήνυμα τον υποψήφιο χρήστη.

Άρθρο 6

Διαφύλαξη εμπιστευτικότητας

Στο Σύστημα και στο υποσύστημα τα θέματα ασφαλείας και προστασίας των προσωπικών δεδομένων αντιμετωπίζονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 11 και 13 του Παραρτήματος Ι της ΥΑΠ/Φ.40.4/1/989/2012 (ΦΕΚ Β'/1301/12-4-2012) «Κύρωση Πλαισίου Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης».

Άρθρο 7

Διαλειτουργικότητα

Το υποσύστημα ακολουθεί κανόνες και πρότυπα για τη διαλειτουργικότητα με τρίτα πληροφοριακά συστήματα φορέων, σύμφωνα με το άρθρο 36 παρ. 4 και το άρθρο 258 παρ. 9 του Ν.4412/2016, ειδικά δε για τα πληροφοριακά συστήματα φορέων του Δημοσίου τομέα, μέσω του Δικτύου Δημόσιας Διοίκησης ΣΥΖΕΥΞΙΣ, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙ της ΥΑΠ/Φ.40.4/1/989/2012 (ΦΕΚ Β'/1301/12-4-2012) «Κύρωση Πλαισίου Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης». Έως την ολοκλήρωση των διαδικασιών διαλειτουργικότητας, τα δικαιολογητικά που απαιτούνται από τις κείμενες διατάξεις για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων, για τη συμμετοχή στη διαγωνιστική διαδικασία και την κατακύρωση, υποβάλλονται από τους πιστοποιημένους χρήστες των οικονομικών φορέων σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ'αριθμ. ΥΑΠ/Φ.60/86/1435/2012 (Φ.Ε.Κ 1876/Β/13.06.2012) και, εάν αυτή η υπηρεσία δεν παρέχεται για συγκεκριμένο δικαιολογητικό ή πιστοποιητικό, υποβάλλονται από τους πιστοποιημένους χρήστες των οικονομικών φορέων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 14 παρ. 1.2 της παρούσας.

Άρθρο 8

Επικοινωνία και διακίνηση εγγράφων

1. Η διαδικασία επικοινωνίας, ενημέρωσης και διακίνησης εγγράφων πραγματοποιείται μέσω του υποσυστήματος κατά περίπτωση, με :
 - α. την αποστολή ή κοινοποίηση σχετικών στοιχείων με μηνύματα δια της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του εκάστοτε ηλεκτρονικού διαγωνισμού ή της εκάστοτε ηλεκτρονικής πρόσκλησης υποβολής δικαιολογητικών
 - β. την ανάρτηση σχετικών στοιχείων από τις αναθέτουσες Αρχές / αναθέτοντες φορείς στον ηλεκτρονικό χώρο «Συνημμένα Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού» του εκάστοτε ηλεκτρονικού διαγωνισμού
 - γ. την υποβολή σχετικών στοιχείων από τους οικονομικούς φορείς στον ηλεκτρονικό χώρο «Συνημμένα Ηλεκτρονικής Προσφοράς», του εκάστοτε ηλεκτρονικού διαγωνισμού και σε χωριστό σχετικό ηλεκτρονικό χώρο για κάθε οικονομικό φορέα, ο οποίος περιλαμβάνει κατά περίπτωση τους (υπό)φρακέλους :
 - i. «Δικαιολογητικά Συμμετοχής»
 - ii. «Τεχνική Προσφορά»
 - iii. «Οικονομική Προσφορά»
 - δ. την ανάρτηση σχετικών στοιχείων από τις αναθέτουσες Αρχές / αναθέτοντες φορείς στον ηλεκτρονικό χώρο «Συνημμένα Ηλεκτρονικής Πρόσκλησης Υποβολής Δικαιολογητικών/Αίτησης Συμμετοχής» της εκάστοτε ηλεκτρονικής πρόσκλησης υποβολής δικαιολογητικών
 - ε. την υποβολή σχετικών στοιχείων από τους οικονομικούς φορείς στον ηλεκτρονικό χώρο «Συνημμένα Ηλεκτρονικής Υποβολής Δικαιολογητικών/Αίτησης Συμμετοχής» της εκάστοτε ηλεκτρονικής πρόσκλησης υποβολής δικαιολογητικών και σε χωριστό σχετικό ηλεκτρονικό χώρο για κάθε οικονομικό φορέα.
2. Τα σχετικά στοιχεία αποστολής, κοινοποίησης, υποβολής ή ανάρτησης που αποτυπώνονται στις αντίστοιχες οθόνες της διεπαφής του χρήστη, και ειδικότερα ο καταγεγραμμένος χρόνος αυτών, αποτελούν απόδειξη επικοινωνίας και διακίνησης εγγράφων μέσω του υποσυστήματος. Οι σχετικές προθεσμίες αρχίζουν την επομένη της ημέρας της προαναφερθείσας κατά περίπτωση αποστολής, κοινοποίησης ή υποβολής και λήγουν όταν περάσει ολόκληρη η τελευταία ημέρα και, αν είναι κατά το νόμο εορτάσιμη, όταν περάσει ολόκληρη η επομένη εργάσιμη.
3. Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν μέσω του υποσυστήματος τα κατά περίπτωση έγγραφα που έχουν συνταχθεί/παραχθεί από τους ίδιους υπογεγραμμένα με εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που υποστηρίζεται από εγκεκριμένο πιστοποιητικό, το οποίο χορηγήθηκε από έναν εγκεκριμένο πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης που προβλέπεται στην απόφαση 2009/767/ΕΚ (όπως τροποποιήθηκε και ισχύει) και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 και τις διατάξεις της παρούσας.
4. Οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς, τα γνωμοδοτικά όργανα και οι εποπτικοί και ελεγκτικοί μηχανισμοί υποβάλλουν και αναρτούν μέσω του υποσυστήματος τα κατά περίπτωση έγγραφα με εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014, τα άρθρα 3 και 5 της Αριθ. ΥΑΠ/Φ.40.4/3/1031 Ρυθμίσεις για το Ηλεκτρονικό Δημόσιο Έγγραφο (ΦΕΚ Β 1317/2012) και τις διατάξεις της παρούσας.

Άρθρο 9

Χρονοσήμανση

Οι υπηρεσίες χρονοσήμανσης παρέχονται, σύμφωνα με τις διατάξεις της υπουργικής απόφασης ΥΑΠ/Φ.40.4/163/2012 του Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Β` 401) από τρίτους εθνικούς ή αλλοδαπούς φορείς υποχρεωτικά πιστοποιημένους από τις αντίστοιχες αρμόδιες αρχές για την παροχή τέτοιων υπηρεσιών και διασυνδεδεμένους με τον εθνικό χρόνο. Η παροχή των υπηρεσιών χρονοσήμανσης αποδεικνύεται με σχετική ηλεκτρονική επιβεβαίωση λήψης των προαναφερόμενων φορέων προς τον χρήστη των υπηρεσιών αυτών, η οποία διαβιβάζεται στον χρήστη μέσω του Συστήματος και η οποία επέχει θέση εγγράφου βέβαιης χρονολογίας. Δεν επιτρέπεται στην αναθέτουσα αρχή / αναθέτοντα φορέα ή στον Διαχειριστή του Συστήματος ή του υποσυστήματος η παρέμβαση στη διαδικασία χρονοσήμανσης, όπως περιγράφεται ανωτέρω.

Άρθρο 10

Σχεδιασμός ηλεκτρονικών διαγωνισμών και προσκλήσεων υποβολής δικαιολογητικών/αιτήσεων συμμετοχής

Το υποσύστημα υποστηρίζει ηλεκτρονικά τις διαδικασίες σχεδιασμού των διαγωνισμών δημοσίων συμβάσεων όπως αυτές ορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 1 της παρούσης.

Μέσω του υποσυστήματος ιδίως:

1. Πιστοποιημένοι χρήστες του φορέα διενέργειας του διαγωνισμού
 - α. δύνανται να προβαίνουν σε προκαταρκτικές διαβουλεύσεις με την αγορά μετά από αίτησή τους προς πιστοποιημένους χρήστες του Διαχειριστή του Συστήματος.
 - β. προετοιμάζουν μέσω των λειτουργιών του υποσυστήματος την ηλεκτρονική φόρμα του διαγωνισμού ή της πρόσκλησης υποβολής δικαιολογητικών/αίτησης συμμετοχής, καταχωρίζοντας πληροφορίες των εγγράφων της σύμβασης, πρόσθετα στοιχεία και λεπτομέρειες σχετικά με το αντικείμενο καθώς και την ηλεκτρονική διεξαγωγή του/της.
 - γ. δύνανται να προβαίνουν στην χρήση προτύπων ή υποδειγμάτων που έχουν καταχωρηθεί από το Διαχειριστή του υποσυστήματος.
 - δ. δύνανται να προετοιμάζουν μέσω των λειτουργιών του Συστήματος το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ) ή/και το Τυποποιημένο Έγγραφο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) του διαγωνισμού και να ορίζουν τα σχετικά κριτήρια επιλογής και λόγους αποκλεισμού. Έως την ολοκλήρωση της ανάπτυξης της προαναφερόμενης λειτουργικότητας σύνταξης των ΕΕΕΣ και ΤΕΥΔ μέσω του Συστήματος, η προετοιμασία των εν λόγω εγγράφων δύναται να γίνει, για μεν το ΕΕΕΣ μέσω της υπηρεσίας eESPD της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και για δε το ΤΕΥΔ βάσει του τυποποιημένου εντύπου που εκδόθηκε από την Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΑΔΗΣΥ) και είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα της.
2. Μετά την έγκριση των εγγράφων της σύμβασης από την αναθέτουσα αρχή/τον αναθέτοντα φορέα, αποστέλλονται μέσω του Συστήματος σε ηλεκτρονική μορφή τα κατάλληλα στοιχεία:
 - α) προς την Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (TED) εφόσον υφίσταται υποχρέωση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 66 παρ. 6 και του άρθρου 296 παρ. 5 του ν. 4412/16. Το Σύστημα, ως επίσημο εθνικό πληροφοριακό σύστημα eSender, θα μπορεί να αποστέλλει ειδοποιήσεις στο Tenders Electronic Daily (TED), ήτοι την ηλεκτρονική έκδοση του «Συμπληρώματος της Επίσημης Εφημερίδας» της ΕΕ που αφορά στις ευρωπαϊκές δημόσιες συμβάσεις, για εκείνα τα τυποποιημένα έντυπα – όπως αυτά θεσπίζονται από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2015/1986 και καλύπτονται από τις οδηγίες 2014/23/ΕΕ, 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ -, για τα

οποία και έχει πιστοποιηθεί. Ο χρήστης, μέσω της ειδικής λειτουργικότητας του Συστήματος ως επίσημο εθνικό πληροφοριακό σύστημα eSender, δύναται να συντάσσει, να παρακολουθεί και να αποστέλλει σχετικές ειδοποιήσεις στο TED.

β) προς το ΚΗΜΔΗΣ με την επιφύλαξη των παρ.1, 2, και 5 του άρθρου 38 του ν. 4412/16.

γ) προς την Διαδικτυακή Πύλη του ΕΣΗΔΗΣ.

3. Έως την ολοκλήρωση της υλοποίησης των διαδικασιών ηλεκτρονικής αποστολής στο TED μέσω του Συστήματος, τα ανωτέρω στοιχεία αποστέλλονται και καταχωρούνται κατά περίπτωση από τους χρήστες – αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς, στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (TED) και στο ΚΗΜΔΗΣ αντίστοιχα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις κείμενες διατάξεις του ν. 4412/16.

Άρθρο 11

Διευκρινίσεις προκηρύξεων- διακηρύξεων

Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν αιτήματα παροχής διευκρινίσεων επί των εγγράφων της δημόσιας σύμβασης που αφορούν στην προκήρυξη ή διακήρυξη μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» του υποσυστήματος. Οι παρεχόμενες από τις αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς διευκρινίσεις δίνονται μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του υποσυστήματος και της κατάλληλης ανάρτησης αυτών κατά περίπτωση στον ηλεκτρονικό χώρο «Συνημμένα Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού» ή «Συνημμένα Ηλεκτρονικής Πρόσκλησης Υποβολής Δικαιολογητικών/Αίτησης Συμμετοχής», προκειμένου να είναι ελεύθερα προσβάσιμα μέσω της Διαδικτυακής Πύλης του Συστήματος.

Άρθρο 12

Υποβολή Προσφορών

🕒 Χρόνος και τρόπος υποβολής Προσφορών

1.1. Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν την προσφορά, τα στοιχεία και δικαιολογητικά για την συμμετοχή τους σε διαγωνιστική διαδικασία και μέχρι τη σύναψη της σύμβασης μέσω του υποσυστήματος με τρόπο και σε χρόνο που ορίζεται κατά περίπτωση στις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και της παρούσης.

1.2. Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν την προσφορά ή την αίτηση συμμετοχής τους σε ηλεκτρονικό φάκελο μέσα στη προθεσμία που ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης.

Τα περιεχόμενα του ανωτέρω φακέλου ορίζονται, κατά περίπτωση, ως εξής:

(α) ένας (υπο)φάκελος με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» στον οποίο περιλαμβάνονται τα κατά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και την παρούσα.

(β) ένας (υπο)φάκελος με την ένδειξη «Τεχνική Προσφορά» στον οποίο περιλαμβάνονται τα τεχνικά στοιχεία της προσφοράς του οικονομικού φορέα.

(γ) ένας (υπο)φάκελος με την ένδειξη «Οικονομική Προσφορά» στον οποίο περιλαμβάνεται η

οικονομική προσφορά του οικονομικού φορέα.

Από τον Οικονομικό Φορέα σημαίνονται με χρήση του σχετικού πεδίου του υποσυστήματος τα στοιχεία εκείνα της προσφοράς του που έχουν εμπιστευτικό χαρακτήρα σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 21 και στο άρθρο 257 του ν. 4412/2016.

Στην περίπτωση αυτή ο οικονομικός φορέας υποβάλει στον οικείο (υπο)φάκελο σχετική αιτιολόγηση, αναφέροντας ρητά όλες τις σχετικές διατάξεις νόμου ή διοικητικές πράξεις που επιβάλλουν την εμπιστευτικότητα της συγκεκριμένης πληροφορίας.

Δεν χαρακτηρίζονται ως εμπιστευτικές πληροφορίες σχετικά με τις τιμές μονάδος, τις προσφερόμενες ποσότητες και την οικονομική προσφορά που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγησή της.

Στην περίπτωση της υποβολής στοιχείων με χρήση μορφότυπου φακέλου συμπιεσμένων ηλεκτρονικών αρχείων (π.χ. ηλεκτρονικό αρχείο με μορφή ZIP), και για όσα από αυτά επιθυμεί ο οικονομικός φορέας να χαρακτηρίσει ως εμπιστευτικά, σύμφωνα με τα ανωτέρω αναφερόμενα, θα πρέπει να τα υποβάλλει ως χωριστά ηλεκτρονικά αρχεία με μορφή Portable Document Format (PDF) ή ως χωριστό ηλεκτρονικό αρχείο μορφότυπου φακέλου συμπιεσμένων ηλεκτρονικών αρχείων που να περιλαμβάνει αυτά.

Ο χρήστης – οικονομικός φορέας υποβάλλει, κατά περίπτωση σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις τους ανωτέρω (υπο)φακέλους μέσω του υποσυστήματος, όπως περιγράφεται παρακάτω:

1.2.1 Τα στοιχεία και δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στον (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» υποβάλλονται από αυτόν ηλεκτρονικά σε μορφή αρχείου Portable Document Format (PDF) και εφόσον έχουν συνταχθεί/παραχθεί από τον ίδιο, φέρουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8.

1.2.1.1 Εντός τριών (3) εργασίμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή των ως άνω στοιχείων και δικαιολογητικών προσκομίζονται υποχρεωτικά από τον οικονομικό φορέα στην αναθέτουσα αρχή / αναθέτων φορέα, σε έντυπη μορφή και σε σφραγισμένο φάκελο, τα στοιχεία της ηλεκτρονικής προσφοράς τα οποία απαιτείται να προσκομισθούν σε πρωτότυπη μορφή σύμφωνα με τον ν. 4250/2014. Τέτοια στοιχεία και δικαιολογητικά είναι υποχρεωτικά η εγγυητική επιστολή συμμετοχής, και κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα έγγραφα της σύμβασης, ενδεικτικά, τα πρωτότυπα έγγραφα τα οποία έχουν εκδοθεί από ιδιωτικούς φορείς και δεν φέρουν επικύρωση από δικηγόρο, καθώς και τα έγγραφα που φέρουν τη Σφραγίδα της Χάγης (Apostille).

1.2.1.2 Δεν προσκομίζονται σε έντυπη μορφή στοιχεία και δικαιολογητικά τα οποία φέρουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8, τα ΦΕΚ και όσα στοιχεία και δικαιολογητικά προβλέπεται από το ν. 4250/2014 ότι οι φορείς υποχρεούνται να αποδέχονται αντίγραφα των πρωτοτύπων.

1.2.2. Ο οικονομικός φορέας συντάσσει την οικονομική του προσφορά συμπληρώνοντας την αντίστοιχη ειδική ηλεκτρονική φόρμα του υποσυστήματος και επισυνάπτοντας στον ηλεκτρονικό χώρο «Συνημμένα Ηλεκτρονικής Προσφοράς» και στον κατά περίπτωση (υπο)φάκελο όλα τα στοιχεία της προσφοράς του σε μορφή αρχείου Portable Document Format (PDF).

1.2.2.1 Οι οικονομικοί φορείς δύναται μέσω των λειτουργιών του υποσυστήματος να προθούν κατά περίπτωση σε εκτύπωση ελέγχου ομαλότητας των επιμέρους ποσοστών έκπτωσης ανά ομάδα εργασιών στην περίπτωση εφαρμογής της παρ. 2^α του άρθρου 95 του ν.4412/2016.

1.2.3 Στην συνέχεια, ο οικονομικός φορέας παράγει, κατά περίπτωση, από το υποσύστημα τα ηλεκτρονικά αρχεία («εκτυπώσεις») των Δικαιολογητικών Συμμετοχής, Τεχνικής Προσφοράς και της Οικονομικής Προσφοράς του οικονομικού φορέα σε μορφή αρχείου Portable Document Format (PDF), τα οποία υπογράφονται με εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8 της παρούσης και επισυνάπτονται στους αντίστοιχους (υπο)φακέλους της προσφοράς από τον οικονομικό φορέα. Κατά την συστημική υποβολή της προσφοράς το υποσύστημα πραγματοποιεί αυτοματοποιημένους ελέγχους επιβεβαίωσης της ηλεκτρονικής προσφοράς σε σχέση με τα, κατά περίπτωση, παραχθέντα ηλεκτρονικά αρχεία (Δικαιολογητικά Συμμετοχής, Τεχνική Προσφορά και Οικονομική Προσφορά) και εφόσον οι έλεγχοι αυτοί αποθούν επιτυχεί η προσφορά υποβάλλεται στο υποσύστημα. Διαφορετικά, η προσφορά δεν υποβάλλεται και το

υποσύστημα ενημερώνει τον οικονομικό φορέα με σχετικό μήνυμα σφάλματος στη διεπαφή του χρήστη του οικονομικού φορέα προκειμένου ο τελευταίος να προβεί στις σχετικές ενέργειες διόρθωσης.

1.2.3.1 Εφόσον τα δικαιολογητικά συμμετοχής, η τεχνική προσφορά και οι οικονομικοί όροι δεν έχουν αποτυπωθεί στο σύνολό τους στις ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες του υποσυστήματος, ο οικονομικός φορέας επισυνάπτει ψηφιακά υπογεγραμμένα τα σχετικά ηλεκτρονικά αρχεία σύμφωνα με τους όρους της εκάστοτε διακήρυξης.

1.2.3.2 Από το υποσύστημα εκδίδεται ηλεκτρονική απόδειξη υποβολής προσφοράς η οποία αποστέλλεται στον οικονομικό φορέα με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

2. Απόσυρση προσφοράς

Οι οικονομικοί φορείς δύνανται να ζητήσουν την απόσυρση υποβληθείσας προσφοράς, πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών, με έγγραφο αίτημα τους προς την αναθέτουσα αρχή / τον αναθέτοντα φορέα, σε μορφή ηλεκτρονικού αρχείου Portable Document Format (PDF) που φέρει εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8 της παρούσης, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του υποσυστήματος. Πιστοποιημένος χρήστης της αναθέτουσας αρχής / αναθέτοντος φορέα, μετά από σχετική έγκριση της αναθέτουσας αρχής / αναθέτοντος φορέα η οποία αποδέχεται το σχετικό αίτημα του οικονομικού φορέα, προβαίνει στην απόρριψη της σχετικής ηλεκτρονικής προσφοράς στο υποσύστημα πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της προσφοράς. Κατόπιν ο οικονομικός φορέας δύναται να υποβάλει εκ νέου προσφορά μέσω του υποσυστήματος έως την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών.

Άρθρο 13

Ηλεκτρονική Αποσφράγιση-Αξιολόγηση

1. Ο Πρόεδρος και ένα μέλος του αρμόδιου γνωμοδοτικού οργάνου του άρθρου 221 του ν.4412/2016, εφεξής Επιτροπή Διαγωνισμού ή Ε.Δ., θα αποτελούν τους κατ' ελάχιστον πιστοποιημένους χρήστες του εν λόγω οργάνου στο υποσύστημα. Τα στοιχεία της Επιτροπής Διαγωνισμού, η συσχέτισή της με την ηλεκτρονική δημόσια σύμβαση καθώς και ο χρόνος των επιμέρους ηλεκτρονικών αποσφραγίσεων που θα επιτελέσει αυτή, καθορίζονται από πιστοποιημένο χρήστη της αναθέτουσας αρχής / του αναθέτοντα φορέα μέσω σχετικής λειτουργικότητας του Συστήματος. Οι χρήστες του υποσυστήματος μέλη της Επιτροπής Διαγωνισμού, προβαίνουν στην ηλεκτρονική αποσφράγιση των (υπο)φακέλων της παρ. 1.2 του άρθρου 12 της παρούσης, κατά την ώρα και ημερομηνία που ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης.

2. Μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχή και πριν την ηλεκτρονική αποσφράγιση η αναθέτουσα αρχή / ο αναθέτοντας φορέας κοινοποιεί τον σχετικό κατάλογο συμμετεχόντων. Ειδικότερα στις περιπτώσεις ανοικτών διαδικασιών με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα προσφορά μόνο βάσει τιμής καθώς και των περιπτώσεων του άρθρου 50 του ν.4412/2016, μετά την ηλεκτρονική αποσφράγιση των δικαιολογητικών συμμετοχής και των οικονομικών προσφορών, η Επιτροπή Διαγωνισμού αποστέλλει στους προσφέροντες και στην αναθέτουσα αρχή / στον αναθέτοντα φορέα τον σχετικό κατάλογο συμμετεχόντων κατά σειρά μειοδοσίας και στη συνέχεια προβαίνει στην αξιολόγηση των προσφορών μέσω των αρμόδιων πιστοποιημένων στο υποσύστημα οργάνων της, εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των κειμένων διατάξεων, των εγγράφων της σύμβασης και της παρούσης.

3. Μέσω του υποσυστήματος ιδίως:

α. Πιστοποιημένος χρήστης της Αναθέτουσας Αρχής/ του Αναθέτοντα Φορέα μεταβιβάζει, μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών και πριν την αποσφράγιση

αυτών, την αρμοδιότητα διαχείρισης του ηλεκτρονικού διαγωνισμού σε πιστοποιημένο χρήστη της Επιτροπής Διαγωνισμού. Ο εν λόγω πιστοποιημένος χρήστης της Επιτροπής Διαγωνισμού αποκλείει την πρόσβαση οποιουδήποτε πιστοποιημένου χρήστη της Αναθέτουσας Αρχής / του Αναθέτοντα Φορέα στα στοιχεία των προσφορών των διαγωνιζομένων, έως την αποστολή του σχετικού πρακτικού αξιολόγησης των προσφορών της Επιτροπής Διαγωνισμού στην Αναθέτουσα Αρχή / στον Αναθέτοντα Φορέα, οπότε και μεταβιβάζει ξανά την αρμοδιότητα διαχείρισης του ηλεκτρονικού διαγωνισμού στον αρμόδιο πιστοποιημένο χρήστη της Αναθέτουσας Αρχής / του Αναθέτοντα Φορέα.

β. Πιστοποιημένοι χρήστες της Επιτροπής Διαγωνισμού προβαίνουν κατά περίπτωση στην διαδικασία αποσφράγισης, ελέγχου και αξιολόγησης των φακέλων και (υπό)φακέλων και υποβάλλουν τα πρακτικά, γνωμοδοτήσεις, εισηγήσεις τους προς την Αναθέτουσα Αρχή/ τον αναθέτοντα φορέα.

Ειδικότερα:

β.1) στις περιπτώσεις ανοικτών διαδικασιών με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα προσφορά μόνο βάσει τιμής, η Επιτροπή Διαγωνισμού προβαίνει σε πρώτη φάση σε αποσφράγιση των υποβληθέντων δικαιολογητικών συμμετοχής και οικονομικών προσφορών χωρίς να παρέχει πρόσβαση στα υποβληθέντα δικαιολογητικά συμμετοχής ή στις υποβληθείσες οικονομικές προσφορές των οικονομικών φορέων προς τους προσφέροντες. Η Επιτροπή Διαγωνισμού ακόμη προβαίνει μέσω λειτουργικότητας του υποσυστήματος κατά περίπτωση σε εκτύπωση για τον έλεγχο της ομαλότητας των επιμέρους ποσοστών έκπτωσης. Μετά την αξιολόγηση των προσφορών η Επιτροπή Διαγωνισμού συντάσσει πρακτικό και το αποστέλλει στην αναθέτουσα αρχή μέσω του συστήματος. Σε δεύτερη φάση, και μετά την έκδοση της απόφασης έγκρισης του πρακτικού της Επιτροπής Διαγωνισμού, η αναθέτουσα αρχή/ ο αναθέτων φορέας παρέχει πρόσβαση στα υποβληθέντα δικαιολογητικά συμμετοχής ή στις υποβληθείσες οικονομικές προσφορές των οικονομικών φορέων προς τους προσφέροντες.

β.2) στις περιπτώσεις ανοικτών διαδικασιών με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας-τιμής, η Επιτροπή Διαγωνισμού προβαίνει σε πρώτη φάση στην αποσφράγιση των υποβληθέντων δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών προσφορών χωρίς να παρέχει πρόσβαση στα υποβληθέντα στοιχεία των οικονομικών φορέων προς τους προσφέροντες. Μετά την αποσφράγιση, τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής και την αξιολόγηση/βαθμολόγηση των τεχνικών προσφορών η Επιτροπή Διαγωνισμού συντάσσει πρακτικό και το αποστέλλει στην αναθέτουσα αρχή μέσω του Συστήματος, η οποία το εγκρίνει. Στη συνέχεια, και μετά την έκδοση της απόφασης έγκρισης του πρακτικού της Επιτροπής Διαγωνισμού, η αναθέτουσα αρχή/ ο αναθέτων φορέας παρέχει πρόσβαση στα υποβληθέντα δικαιολογητικά συμμετοχής και στις υποβληθείσες τεχνικές προσφορές των οικονομικών φορέων προς τους προσφέροντες. Μετέπειτα σε διακριτό στάδιο η ΕΔ προβαίνει στην αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών χωρίς να παρέχει πρόσβαση στα υποβληθέντα στοιχεία των οικονομικών φορέων προς τους προσφέροντες. Μετά την αξιολόγηση οικονομικών προσφορών η Επιτροπή Διαγωνισμού συντάσσει πρακτικό και το αποστέλλει στην αναθέτουσα αρχή μέσω του Συστήματος, η οποία το εγκρίνει. Μετά την έκδοση της απόφασης έγκρισης του πρακτικού της Επιτροπής Διαγωνισμού, η αναθέτουσα αρχή/ ο αναθέτων φορέας παρέχει πρόσβαση στις υποβληθείσες οικονομικές προσφορές των οικονομικών φορέων προς τους προσφέροντες.

β.3) στις περιπτώσεις διαδικασιών του άρθρου 50 του ν.4412/2016, η Επιτροπή Διαγωνισμού προβαίνει σε πρώτη φάση σε αποσφράγιση των υποβληθέντων δικαιολογητικών συμμετοχής, των οικονομικών προσφορών και των τεχνικών προσφορών χωρίς να παρέχει πρόσβαση στα υποβληθέντα στοιχεία των οικονομικών φορέων προς τους προσφέροντες. Στη συνέχεια ελέγχει με βάση τη σειρά μειοδοσίας για τους πέντε πρώτους την πληρότητα και συμφωνία των μελετών (ήτοι των τεχνικών προσφορών) που υποβλήθηκαν με βάση τα οριζόμενα στα έγγραφα της σύμβασης, χωρίς βαθμολόγηση. Μετά την αξιολόγηση των προσφορών η Επιτροπή Διαγωνισμού συντάσσει πρακτικό και το

αποστέλλει στην αναθέτουσα αρχή μέσω του συστήματος. Σε δεύτερη φάση, και μετά την έκδοση της απόφασης έγκρισης του πρακτικού της Επιτροπής Διαγωνισμού, η αναθέτουσα αρχή/ ο αναθέτων φορέας παρέχει πρόσβαση στα υποβληθέντα στοιχεία των οικονομικών φορέων προς τους προσφέροντες.

β.4) κατά το πρώτο στάδιο (ήτοι αίτηση συμμετοχής) στις περιπτώσεις κλειστής διαδικασίας, ανταγωνιστικής διαδικασίας με διαπραγμάτευση, ανταγωνιστικό διάλογο και στη σύμπραξη καινοτομίας, η Επιτροπή Διαγωνισμού προβαίνει σε πρώτη φάση σε αποσφράγιση των υποβληθέντων δικαιολογητικών συμμετοχής χωρίς να παρέχει πρόσβαση στα υποβληθέντα στοιχεία των οικονομικών φορέων προς τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς. Μετά την αξιολόγηση των υποβληθέντων στοιχείων η Επιτροπή Διαγωνισμού συντάσσει πρακτικό και το αποστέλλει στην αναθέτουσα αρχή μέσω του συστήματος. Σε δεύτερη φάση, και μετά την έκδοση της απόφασης έγκρισης του πρακτικού της Επιτροπής Διαγωνισμού, η αναθέτουσα αρχή/ ο αναθέτων φορέας παρέχει πρόσβαση στα υποβληθέντα των οικονομικών φορέων προς τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς. Κατά το δεύτερο στάδιο (ήτοι κλειστή διαγωνιστική διαδικασία) στις περιπτώσεις κλειστής διαδικασίας, ανταγωνιστικής διαδικασίας με διαπραγμάτευση, ανταγωνιστικό διάλογο και στη σύμπραξη καινοτομίας, εφαρμόζονται αναλόγως τα οριζόμενα στις περιπτώσεις β.1, β.2 και β.3.

γ. Πιστοποιημένοι χρήστες της Επιτροπής Διαγωνισμού, κατά περίπτωση.

i. Απευθύνουν πρόσκληση στους χρήστες – οικονομικούς φορείς για παροχή διευκρινίσεων ή συμπλήρωσης των εγγράφων ή των δικαιολογητικών που έχουν υποβάλει.

ii. Απευθύνουν πρόσκληση στους χρήστες – οικονομικούς φορείς για παροχή διευκρινίσεων επί του περιεχομένου της τεχνικής προσφοράς ή της οικονομικής προσφοράς που έχουν υποβάλει.

iii. Κοινοποιούν σε πιστοποιημένο χρήστη της αναθέτουσας αρχής/ του αναθέτοντος φορέα τα πρακτικά αξιολόγησης των προσφορών

iv. Δύναται να αποχαρακτηρίσουν στοιχεία που έχουν υποβληθεί από τους Οικονομικούς Φορείς και έχουν χαρακτηριστεί ως εμπιστευτικά, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο και σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

δ. Πιστοποιημένοι χρήστες της αναθέτουσας αρχής/ του αναθέτοντα φορέα:

i. Απευθύνουν πρόσκληση στους χρήστες – οικονομικούς φορείς για παροχή διευκρινίσεων ή συμπλήρωσης των εγγράφων ή των δικαιολογητικών που έχουν υποβάλει.

ii. Απευθύνουν πρόσκληση στους χρήστες – οικονομικούς φορείς για παροχή διευκρινίσεων επί του περιεχομένου της τεχνικής προσφοράς ή οικονομικής προσφοράς που έχουν υποβάλει.

iii. Κοινοποιούν στους οικονομικούς φορείς και την Επιτροπή Διαγωνισμού την σχετική απόφαση έγκρισης του αποτελέσματος της διαδικασίας.

ε. Πιστοποιημένοι χρήστες των οικονομικών φορέων:

i. Παρέχουν τις διευκρινίσεις ή συμπληρώνουν τα έγγραφα ή δικαιολογητικά που τους ζητούνται.

ii. Λαμβάνουν γνώση των λοιπών συμμετεχόντων με την κοινοποίηση από την Αναθέτουσα Αρχή σχετικού καταλόγου συμμετεχόντων που θα παράγεται μέσω σχετικών λειτουργιών του υποσυστήματος. Ο εν λόγω κατάλογος θα αναρτάται κατάλληλα και στον ηλεκτρονικό χώρο «Συνημμένα Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού», με μέριμνα της Αναθέτουσας Αρχής πριν την αποσφράγιση των προσφορών από την Επιτροπή Διαγωνισμού, προκειμένου να είναι ελεύθερα προσβάσιμα μέσω της Διαδικτυακής Πύλης του Συστήματος.

iii. Λαμβάνουν γνώση, κατά περίπτωση, μέσω της λειτουργικότητας της Επικοινωνίας του Συστήματος, του καταλόγου συμμετεχόντων με σειρά μειοδοσίας που θα παράγεται μέσω σχετικών λειτουργιών του υποσυστήματος.

iv. Λαμβάνουν γνώση, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 14 της παρούσης, των προσφορών, των υποβληθέντων στοιχείων και δικαιολογητικών των λοιπών συμμετεχόντων με πρόσβαση σε στοιχεία του ηλεκτρονικού χώρου «Συνημμένα Ηλεκτρονικής Προσφοράς» ή «Συνημμένα Ηλεκτρονικής Υποβολής Δικαιολογητικών/Αίτησης Συμμετοχής» αυτών, με μέριμνα της Αναθέτουσας Αρχής μετά την έκδοση της σχετικής απόφασης έγκρισης του αποτελέσματος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα έγγραφα της σύμβασης.

Η υποβολή των πρακτικών, γνωμοδοτήσεων και εισηγήσεων της Επιτροπής Διαγωνισμού, οι κοινοποιήσεις και οι προσκλήσεις των Αναθετουσών Αρχών / Αναθετόντων Φορέων ή της Επιτροπής Διαγωνισμού προς τους οικονομικούς φορείς, οι διευκρινίσεις – συμπληρώσεις των τελευταίων προς τις αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς ή την Επιτροπή Διαγωνισμού και κάθε άλλη επικοινωνία μεταξύ οικονομικών φορέων και Αναθετουσών Αρχών / Αναθετόντων Φορέων ή της Επιτροπής Διαγωνισμού πραγματοποιούνται μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του υποσυστήματος.

Άρθρο 14

Υποβολή / Αξιολόγηση Δικαιολογητικών Προσωρινού Αναδόχου- Κατακύρωση/ Σύναψη Σύμβασης

1. Υποβολή / Αξιολόγηση Δικαιολογητικών Προσωρινού Αναδόχου
 - 1.1. Μετά την αξιολόγηση των προσφορών η Αναθέτουσα Αρχή / ο Αναθέτων Φορέας προσκαλεί, στο πλαίσιο του σχετικού ηλεκτρονικού διαγωνισμού και μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», τον προσωρινό ανάδοχο να υποβάλει εντός της προθεσμίας που καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης τα προβλεπόμενα στις κείμενες διατάξεις δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου.
 - 1.2. Τα δικαιολογητικά του προσωρινού αναδόχου υποβάλλονται από τον οικονομικό φορέα ηλεκτρονικά, στο πλαίσιο του σχετικού ηλεκτρονικού διαγωνισμού και μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», στην Αναθέτουσα Αρχή / στον Αναθέτοντα Φορέα.
 - 1.3. Η Επιτροπή Διαγωνισμού κοινοποιεί, μετά την αξιολόγηση των δικαιολογητικών του προσωρινού αναδόχου, στο πλαίσιο του σχετικού ηλεκτρονικού διαγωνισμού και μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», στην Αναθέτουσα Αρχή / στον Αναθέτοντα Φορέα το σχετικό πρακτικό για τη λήψη απόφασης.
 - 1.4. Η Αναθέτουσα Αρχή / ο Αναθέτων Φορέας προβαίνει, μετά την έγκριση του ανωτέρω πρακτικού της Επιτροπής Διαγωνισμού, στην κοινοποίηση της Απόφασης Κατακύρωσης, μαζί με αντίγραφο όλων των πρακτικών, σε κάθε προσφέροντα εκτός από τον προσωρινό ανάδοχο, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, στο πλαίσιο του σχετικού ηλεκτρονικού διαγωνισμού και μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», και επιπλέον αναρτά στο χώρο «Συνημμένα Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού» τα Δικαιολογητικά του προσωρινού αναδόχου.
 - 1.5. Ο Οικονομικός Φορέας – προσωρινός ανάδοχος δύναται, στο πλαίσιο του σχετικού ηλεκτρονικού διαγωνισμού και μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», να υποβάλλει ή να συμπληρώνει τα δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ.2 του άρθρου 103 του ν. 4412/2016, έπειτα από σχετική ειδοποίηση από την Αναθέτουσα Αρχή.
2. Κατακύρωση / Σύναψη σύμβασης
 - 2.1. Μετά την επέλευση των εννόμων αποτελεσμάτων της απόφασης κατακύρωσης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 105 ή την παρ. 3 του άρθρου 316 του ν. 4412/2016, η Αναθέτουσα Αρχή/ ο Αναθέτων Φορέας προσκαλεί, μέσω του υποσυστήματος και των πιστοποιημένων σ' αυτό χρηστών της, τον ανάδοχο να προσέλθει για την υπογραφή του συμφωνητικού, κοινοποιώντας του σχετική ειδική πρόσκληση, στο πλαίσιο του ηλεκτρονικού διαγωνισμού, μέσω της λειτουργικότητας της

«Επικοινωνίας», εφαρμοζομένων, κατά τα λοιπά, των κειμένων διατάξεων για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων καθώς και των όρων της οικείας διακήρυξης και των εγγράφων της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης.

3. Επικοινωνίες και διακίνηση εγγράφων

3.1. Στο πλαίσιο του σχετικού ηλεκτρονικού διαγωνισμού και όσον αφορά στην Υποβολή / Αξιολόγηση Δικαιολογητικών Προσωρινού Αναδόχου και την Κατακύρωση/ Σύναψη Σύμβασης, πραγματοποιείται μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», κατά περίπτωση, κάθε άλλη προβλεπόμενη επικοινωνία και διακίνηση εγγράφων μεταξύ Οικονομικών Φορέων και Αναθέτουσών Αρχών / Αναθέτοντων Φορέων ή/και Επιτροπής Διαγωνισμού, από τους προς τούτου πιστοποιημένους χρήστες του υποσυστήματος του εκάστοτε εμπλεκόμενου φορέα.

3.2. Οι πιστοποιημένοι χρήστες του υποσυστήματος του εκάστοτε εμπλεκόμενου φορέα μεριμνούν για τον ορθό κατά περίπτωση χαρακτηρισμό του θέματος της εκάστοτε επικοινωνίας. Ενδεικτικά αναφέρονται ότι οι όποιες επικοινωνίες σχετίζονται:

α) με την πρόσκληση ή υποβολή ή κοινοποίηση δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου / κατακύρωσης, καθώς και την κοινοποίηση των σχετικών πρακτικών ή/και αποφάσεων που αφορούν τα δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου / κατακύρωσης θα πρέπει να φέρουν το χαρακτηρισμό «Δικαιολογητικά Προσωρινού Αναδόχου/Κατακύρωσης»,

β) με σχετικές προβλεπόμενες από το νομοθετικό πλαίσιο ενστάσεις θα πρέπει να φέρουν το χαρακτηρισμό «Ένσταση»,

γ) με σχετικές προβλεπόμενες από το νομοθετικό πλαίσιο προδικαστικές προσφυγές θα πρέπει να φέρουν το χαρακτηρισμό «Προδικαστική Προσφυγή».

Άρθρο 15

Προδικαστικές Προσφυγές – Ενστάσεις

1. Προδικαστικές Προσφυγές

1.1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του παρόντος, οι Προδικαστικές Προσφυγές του Βιβλίου IV του ν.4412/16 και με βάση τα όσα προβλέπονται στο ΠΔ 39/2017, κατατίθενται ηλεκτρονικά βάσει του τυποποιημένου εντύπου και μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του υποσυστήματος προς την αναθέτουσα αρχή επιλέγοντας κατά περίπτωση την ένδειξη «Προδικαστική Προσφυγή» και επισυνάπτοντας το σχετικό έγγραφο σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8.

1.2. Οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς μέσω της λειτουργίας της «Επικοινωνίας»:

α. κοινοποιούν την προσφυγή σε κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην περ. α της παρ.1 του αρ. 365 του ν. 4412/16, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει

β. διαβιβάζουν στην Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) τα προβλεπόμενα στην περ. β της παρ.1 του αρ. 365 του ν. 4412/16, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει

2. Έως την έναρξη ισχύος των παρ. 7 του άρθρου 379 του ν. 4412/2016 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ενστάσεις ή προδικαστικές προσφυγές υποβάλλονται ηλεκτρονικά, μέσω της λειτουργίας του υποσυστήματος «Επικοινωνία», συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα και επισυνάπτοντας το σχετικό έγγραφο σε μορφή ηλεκτρονικού αρχείου Portal Document Format (PDF), το οποίο φέρει εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8.

Η αναθέτουσα αρχή / αναθέτων φορέας προβαίνει στην εξέταση των υποβληθέντων ενστάσεων ή προδικαστικών προσφυγών μέσω των αρμόδιων πιστοποιημένων στο

υποσύστημα οργάνων της, εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των κειμένων διατάξεων για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων και των διαδικασιών της κατά περίπτωση αρμόδιας Αρχής.

Ιδίως μέσω του υποσυστήματος :

α. Πιστοποιημένοι χρήστες του αρμόδιου για την εξέταση της ένστασης ή προδικαστικής προσφυγής οργάνου προβαίνουν στη διαδικασία ελέγχου και αξιολόγησης των ενστάσεων ή προδικαστικών προσφυγών και συντάσσουν και υπογράφουν τα πρακτικά επί αυτών.

β. Πιστοποιημένοι χρήστες της Αναθέτουσας Αρχής / Αναθέτοντος Φορέα κοινοποιούν τις αποφάσεις επί των ενστάσεων ή προδικαστικών προσφυγών στους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς.

Άρθρο 16

Χρόνος και τρόπος πρόσβασης στα έγγραφα

Οι χρήστες έχουν πρόσβαση στα έγγραφα που παράγονται στο υποσύστημα με τον τρόπο και στο χρόνο που ορίζεται από τις κατά περίπτωση κείμενες διατάξεις και τις διατάξεις της παρούσης, εφαρμοζόμενων των διατάξεων του άρθρου 5 του ν. 2690/1999 και των διατάξεων για το ηλεκτρονικό δημόσιο έγγραφο (ΥΑΠ/Φ.40.4/3/1031/2012 ΦΕΚ Β' 1317/23.04.2012) όπως κωδικοποιήθηκαν με το ΠΔ 28/2015 (ΦΕΚ Α/34). Το δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα των προσφορών άλλων οικονομικών φορέων ασκείται σύμφωνα με το άρθρο 21 §5 του Ν.4412/2016.

Άρθρο 17

Δυναμικά Συστήματα Αγορών – Ηλεκτρονικοί Κατάλογοι

Το υποσύστημα μπορεί να υποστηρίξει ηλεκτρονικά τις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων με τη χρήση Δυναμικών Συστημάτων Αγορών και Ηλεκτρονικών Καταλόγων, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 33, 35, 270 και 272 αντίστοιχα του Ν.4412/2016, σε συνδυασμό με τους κατά περίπτωση οριζόμενους στα έγγραφα της σύμβασης ειδικούς όρους.

Άρθρο 18

Ηλεκτρονικοί Πλειστηριασμοί

Το υποσύστημα υποστηρίζει ηλεκτρονικά τη διενέργεια ηλεκτρονικών πλειστηριασμών, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 34 και 271 του Ν.4412/2016, σε συνδυασμό με τους κατά περίπτωση οριζόμενους στα έγγραφα της σύμβασης ειδικούς όρους.

Ειδικά για τους φορείς του άρθρου 9 παρ. 1 του ν. 3580/2007, εφαρμόζονται τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. 1862/2012 (ΦΕΚ Β' 680/8.3.2012) απόφαση.

Άρθρο 19

Συμφωνίες – Πλαίσιο

Το υποσύστημα μπορεί να υποστηρίξει ηλεκτρονικά διαγωνισμούς έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών με τις διαδικασίες της Συμφωνίας Πλαίσιο, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 39 και 273 του Ν.4412/2016 σε συνδυασμό με τους κατά περίπτωση οριζόμενους στα έγγραφα της σύμβασης ειδικούς όρους, κατά το μέρος που δεν αντίκεινται στις ως άνω διατάξεις και τις διατάξεις της παρούσης.

Άρθρο 20

Εκπαίδευση Χρηστών ΕΣΗΔΗΣ

1. Η εκπαίδευση των χρηστών των περιπτώσεων 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7 και 2.8, του άρθρου 4 της παρούσας, παρέχεται:

α. από το Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης & Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ) μέσω σχετικού πιστοποιημένου προγράμματος, πλην των χρηστών της περίπτωση 2.8. Τα αιτήματα των χρηστών για συμμετοχή τους στα προαναφερόμενο πρόγραμμα υποβάλλονται προς το ΕΚΔΔΑ.

β. Από το Διαχειριστή του υποσυστήματος για την κάλυψη αναγκών των εν λόγω χρηστών, είτε κατόπιν σχετικού αιτήματος αυτών στο πλαίσιο διαγωνισμών που πρόκειται να δημοσιευθούν ή έχουν ήδη δημοσιευθεί στο υποσύστημα, είτε μέσω δράσεων ενημέρωσης και επιμόρφωσης/ εκπαίδευσης των αναθετουσών αρχών που διοργανώνει ο Διαχειριστής του υποσυστήματος.

2. Η εκπαίδευση των χρηστών της περίπτωσης 2.8 (οικονομικοί φορείς) του άρθρου 4, παρέχεται από το Διαχειριστή του υποσυστήματος, είτε κατόπιν σχετικού αιτήματος των οικονομικών φορέων στο πλαίσιο δημοσιευμένων ηλεκτρονικών διαγωνισμών, είτε μέσω προγραμμάτων εκπαίδευσης και επιμόρφωσης των οικονομικών φορέων που διοργανώνει ο Διαχειριστής του υποσυστήματος. Όταν η εκπαίδευση παρέχεται στο πλαίσιο δημοσιευμένων ηλεκτρονικών διαγωνισμών, οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν τα αιτήματά τους για εκπαίδευση στην αναθέτουσα αρχή/ στον αναθέτοντα φορέα του εκάστοτε δημοσιευμένου διαγωνισμού, με ηλεκτρονικό μήνυμα μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του υποσυστήματος. Η αναθέτουσα αρχή/αναθέτων φορέας του διαγωνισμού συγκεντρώνει τα αιτήματα και τα αποστέλλει έγκαιρα στο Διαχειριστή του υποσυστήματος, ώστε να καθοριστεί ο χρόνος και ο τόπος εκπαίδευσης και να ενημερωθούν σχετικά η αναθέτουσα αρχή/ αναθέτων φορέας και οι οικονομικοί φορείς. Η εκπαίδευση παρέχεται είτε στις εγκαταστάσεις του Διαχειριστή του υποσυστήματος, είτε απομακρυσμένα μέσω ηλεκτρονικής τηλεδιάσκεψης, είτε μέσω άλλου ηλεκτρονικού μέσου.

Άρθρο 21

Εφαρμογή του υποσυστήματος σε συμβάσεις κάτω των 60.000 Ευρώ χωρίς ΦΠΑ

Οι διατάξεις της παρούσας εφαρμόζονται και στην περίπτωση που οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς επιλέξουν να χρησιμοποιήσουν το υποσύστημα σε διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων της παρούσας με εκτιμώμενη αξία κάτω των 60.000 ευρώ χωρίς ΦΠΑ.

Άρθρο 22

Μεταβατική διάταξη

Οι διατάξεις της παρούσας εφαρμόζονται σε όλες τις δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών της παρ. 3 του άρθρου 1 της παρούσας η έναρξη σύναψης των οποίων, σύμφωνα με τα αρ. 61 και 120 του ν. 4412/16 αντίστοιχα, λαμβάνει χώρα μετά τη δημοσίευση της παρούσας στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Οι διατάξεις της παρούσας εφαρμόζονται και για τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών επιστημονικών υπηρεσιών με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής και μόνο στην ανοικτή διαδικασία του άρθρου 27 του ν. 4412/16 από το στάδιο στο οποίο καταλαμβάνουν τη διαδικασία σύναψης σύμβασης και σε κάθε επόμενο στάδιο.

Άρθρο 23

Τελική διάταξη

Από την έναρξη ισχύος της παρούσας αντικαθίσταται η με αριθμ. πρωτ. 83010/4098/26-07-2017 Κοινή Υπουργική Απόφαση (Β' 2710).

Άρθρο 24

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς της παρούσας αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Δ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Χ.ΣΠΙΡΤΖΗΣ

IV. Συναφείς διατάξεις

A. Στο ν. 4412/16 (ΦΕΚ-147 Α/8-8-16-Διορθ.Σφαλμ. στα ΦΕΚ-200 Α/24-10-16 και ΦΕΚ-206 Α/3-11-16) : “Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)” προβλέπονται σχετικώς τα κάτωθι:

Άρθρο 2 – Ορισμοί (άρθρο 2 και άρθρο 33 παρ. 1 εδάφιο 6' της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και άρθρο 2 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)

1. Για τους σκοπούς του παρόντος εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί: [...]

32) ως «Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)» νοείται το Ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα, το οποίο περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία στοιχεία για τον προγραμματισμό και τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων και συμβάσεων, κατά την έννοια της διάταξης της περίπτωσης 5 της παρούσας παραγράφου, με τη χρήση και εφαρμογή Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ),

33) ως «χρήστες ΕΣΗΔΗΣ» νοούνται οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς και οι οικονομικοί φορείς που χρησιμοποιούν το ΕΣΗΔΗΣ,

Άρθρο 22 Κανόνες που εφαρμόζονται στις επικοινωνίες (άρθρο 22 παράγραφοι 1- 5 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)

1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1 του άρθρου 36, όλες οι επικοινωνίες, καθώς και όλες οι ανταλλαγές πληροφοριών δυνάμει του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 3 έως 221) ιδίως η ηλεκτρονική υποβολή, εκτελούνται μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του παρόντος άρθρου, των άρθρων 36 και 37 και του Παραρτήματος IV του Προσαρτήματος Α'.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, μπορεί να χρησιμοποιείται προφορική επικοινωνία σε σχέση με άλλες ανακοινώσεις πλην των βασικών στοιχείων της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, υπό τον όρο ότι το περιεχόμενο της προφορικής επικοινωνίας τεκμηριώνεται επαρκώς. Προς τούτο, τα ουσιαστικά στοιχεία της διαδικασίας σύναψης συμβάσεων περιλαμβάνουν τα έγγραφα της σύμβασης, τις αιτήσεις συμμετοχής, τις

επιβεβαιώσεις ενδιαφέροντος και τις προσφορές. Ειδικότερα οι προφορικές επικοινωνίες με τους προσφέροντες οι οποίες θα μπορούσαν να έχουν σημαντικό αντίκτυπο στο περιεχόμενο και την αξιολόγηση των προσφορών τεκμηριώνονται επαρκώς και με τα ενδεδειγμένα μέσα, όπως με γραπτά ή ηχητικά αρχεία ή συνόψεις των βασικών στοιχείων της επικοινωνίας.

3. Σε κάθε επικοινωνία, ανταλλαγή και αποθήκευση πληροφοριών, οι αναθέτουσες αρχές μεριμνούν για τη διαφύλαξη της ακεραιότητας των δεδομένων και του απορρήτου των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής. Εξετάζουν το περιεχόμενο των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής μόνο μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής τους.

Άρθρο 27 Ανοικτή διαδικασία (άρθρο 27 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)

1. Στις ανοικτές διαδικασίες, κάθε ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας μπορεί να υποβάλλει προσφορά στο πλαίσιο προκήρυξης διαγωνισμού. Η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των προσφορών ανέρχεται σε 35 ημέρες από την ημερομηνία αποστολής στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ένωσης της προκήρυξης σύμβασης, υπό την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 60 και του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 67. Η προσφορά συνοδεύεται από τις πληροφορίες για την ποιοτική επιλογή που ζητούνται από την αναθέτουσα αρχή.

2. Στις περιπτώσεις όπου οι αναθέτουσες αρχές έχουν δημοσιεύσει προκαταρκτική προκήρυξη που δεν χρησιμοποιήθηκε η ίδια ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού, η ελάχιστη προθεσμία για την παραλαβή των προσφορών, όπως ορίζεται στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1, μπορεί να περιορίζεται σε 15 ημέρες, εφόσον πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) η προκαταρκτική προκήρυξη περιελάμβανε όλες τις πληροφορίες που οφείλει να περιλαμβάνει η προκήρυξη σύμβασης, σύμφωνα με το Μέρος Β' Τμήμα Ι του Παραρτήματος V του Προσαρτήματος Α' εφόσον οι πληροφορίες αυτές ήταν διαθέσιμες κατά τη στιγμή της δημοσίευσης της προκαταρκτικής προκήρυξης·

β) η προκαταρκτική προκήρυξη απεστάλη προς δημοσίευση εντός διαστήματος 35 ημερών έως 12 μηνών πριν από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης της σύμβασης.

3. Σε περίπτωση που επείγουσα κατάσταση δεόντως τεκμηριωμένη από την αναθέτουσα αρχή καθιστά αδύνατη την τήρηση της ελάχιστης προθεσμίας που προβλέπεται στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να ορίζουν ελάχιστη προθεσμία που δεν είναι μικρότερη των 15 ημερών από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης της σύμβασης.

4. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να συντμήσει κατά πέντε ημέρες την προθεσμία παραλαβής των προσφορών που ορίζεται στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 όταν αποδέχεται την υποβολή προσφορών με ηλεκτρονικά μέσα, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 και την παράγραφο 5 του άρθρου 22 και το άρθρο 37.

5. Κατά παρέκκλιση των ως άνω οριζόμενων προθεσμιών, ειδικά στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων κάτω των ορίων, ισχύουν οι προθεσμίες του άρθρου 121.

Άρθρο 36 Υποχρέωση χρήσης – Λειτουργία ΕΣΗΔΗΣ

1. Οι αναθέτουσες αρχές υποχρεούνται να χρησιμοποιούν το Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. σε όλα τα στάδια της διαδικασίας σύναψης δημοσίων συμβάσεων του παρόντος νόμου, με εκτιμώμενη αξία ανώτερη των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, χωρίς να συμπεριλαμβάνεται ο ΦΠΑ.

2. Το Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. οφείλει να συμμορφώνεται με: α) τις απαιτήσεις του Παραρτήματος IV του Προσαρτήματος Α' και β) τους κανόνες του παρόντος άρθρου και των άρθρων 22 και 37. Πέραν των ανωτέρω το Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. οφείλει να τηρεί τα οριζόμενα: α) στο ν. 3979/2011 (Α' 138) και στην κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσα νομοθεσία, ιδίως στο Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΠΗΔ), το οποίο κυρώθηκε με την ΥΑΠ/Φ.40.4/1/989/2012 απόφαση του Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Β' 1301) και β) στο π.δ. 25/2014 (Α' 44).

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ρυθμίζονται τα τεχνικά ζητήματα που αφορούν την ανάθεση και

εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών σχετικά με:

α) τον προσδιορισμό του περιεχομένου, των κανόνων και λεπτομερειών χρήσης των επιμέρους εργαλείων του ΕΣΗΔΗΣ, όπως της διαδικτυακής διαχείρισης αιτημάτων και πληροφοριών, της χρήσης προτύπων και υποδειγμάτων, της ηλεκτρονικής κοινοποίησης, της διαδικασίας ηλεκτρονικής σύναψης των δημόσιων συμβάσεων που συνάπτονται, των ηλεκτρονικών καταλόγων, των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών, των δυναμικών συστημάτων αγορών, των ηλεκτρονικών παραγγελιών, της ηλεκτρονικής τιμολόγησης, των ηλεκτρονικών πληρωμών,

β) τους όρους και τις προϋποθέσεις για την υποβολή, τη γνωστοποίηση, τη διακίνηση εγγράφων μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, τον τύπο και το περιεχόμενό τους, τον προσδιορισμό του χρόνου αποστολής ή παραλαβής και τον υπολογισμό των προθεσμιών, τεκμήρια γνωστοποίησης και απόκτησης πρόσβασης από τον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα, καθώς και τον τρόπο και την απόδειξη πρόσβασης σε έγγραφα μέσω του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. και χορήγησης αντιγράφων και

γ) τον καθορισμό και την εφαρμογή μέτρων εκπαίδευσης των χρηστών, μέσω σχετικών προγραμμάτων και σεμιναρίων εκπαίδευσης και επιμόρφωσης ή με τη σύνταξη κωδίκων πρακτικής.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, καθώς και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, ρυθμίζονται τα τεχνικά ζητήματα που αφορούν τη διαλειτουργική σύνδεση του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. με την Εθνική Βάση Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων της Αρχής και τα πληροφοριακά συστήματα των αναθετουσών αρχών, και των πάσης φύσεως φορέων του δημόσιου τομέα, όπως το Γενικό Εμπορικό Μητρώο, το Μητρώο Δεσμεύσεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, τα σχετικά Μητρώα του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (ΜΕΚ, ΜΕΕΠ, κ.λπ.), του Προγράμματος ΔΙΑΥΓΕΙΑ του ν. 3862/2010 (Α' 112), όπως εκάστοτε ισχύει, το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα παρακολούθησης συγχρηματοδοτούμενων έργων, και με κάθε άλλο πληροφοριακό σύστημα που κρίνεται απαραίτητο για την παρακολούθηση των δημοσίων συμβάσεων για ελεγκτικούς, δημοσιονομικούς, στατιστικούς και λοιπούς σκοπούς των φορολογικών ασφαλιστικών, δικαστικών και εισαγγελικών αρχών, καθώς, και με τα πληροφοριακά συστήματα της Ένωσης και άλλων κρατών-μελών.

5. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού ρυθμίζονται, για τις συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών, τα τεχνικά ζητήματα που αφορούν:

α) τη λειτουργία της ηλεκτρονικής πύλης ΕΣΗΔΗΣ, τη δομή και το περιεχόμενό της, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3979/ 2011 και του ΠΗΔ, τη διαβάθμιση των χρηστών, τον τρόπο πρόσβασης και μελέτης των εγγράφων των διαγωνισμών και τη δημιουργία και χορήγηση αντιγράφων με χρήση ΤΠΕ, τα αντίστοιχα αναγνωριστικά και διαπιστευτήρια και τα ειδικότερα θέματα και μεθόδους εγγραφής, αυθεντικοποίησης, την πολιτική ασφάλειας του δικτυακού τόπου και την εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας για την προστασία προσωπικών δεδομένων των χρηστών του ΕΣΗΔΗΣ,

β) τον προσδιορισμό του περιεχομένου, των κανόνων και λεπτομερειών χρήσης των επιμέρους εργαλείων του ΕΣΗΔΗΣ, όπως της διαδικτυακής διαχείρισης αιτημάτων και πληροφοριών, της χρήσης προτύπων και υποδειγμάτων, της ηλεκτρονικής κοινοποίησης, της διαδικασίας ηλεκτρονικής σύναψης των δημόσιων συμβάσεων, των ηλεκτρονικών καταλόγων, των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών, των δυναμικών συστημάτων αγορών, των ηλεκτρονικών παραγγελιών, της ηλεκτρονικής τιμολόγησης, των ηλεκτρονικών πληρωμών,

γ) τους όρους και τις προϋποθέσεις για την υποβολή, τη γνωστοποίηση, τη διακίνηση εγγράφων μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, τον τύπο και το περιεχόμενό τους, τον προσδιορισμό του χρόνου αποστολής ή παραλαβής και τον υπολογισμό των προθεσμιών, τεκμήρια γνωστοποίησης και απόκτησης πρόσβασης από τον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα, καθώς και τον τρόπο και την απόδειξη πρόσβασης σε έγγραφα μέσω του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. και χορήγησης αντιγράφων,

δ) τον καθορισμό και την εφαρμογή μέτρων εκπαίδευσης των χρηστών, μέσω σχετικών προγραμμάτων και σεμιναρίων εκπαίδευσης και επιμόρφωσης ή με τη σύνταξη κωδίκων πρακτικής και

ε) τους όρους και προϋποθέσεις που εξασφαλίζουν, σε τεχνικό επίπεδο, την αδιάλειπτη και ορθή λειτουργία του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού.

6. Στις συμβάσεις της παρ. 1 επιβάλλεται κράτηση ύψους 0,02% υπέρ του Δημοσίου, η οποία υπολογίζεται επί της αξίας, εκτός ΦΠΑ, της αρχικής, καθώς και κάθε συμπληρωματικής σύμβασης. Το ποσό αυτό παρακρατείται σε κάθε πληρωμή από την αναθέτουσα αρχή στο όνομα και για λογαριασμό της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Συμβάσεων και Προμηθειών. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Οικονομικών ρυθμίζονται θέματα σχετικά με το χρόνο, τον τρόπο και τη διαδικασία κράτησης των ως άνω χρηματικών ποσών, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

7. Στο Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. τηρείται Εθνικό Μητρώο Οικονομικών Φορέων Προμήθειας Αγαθών και Παροχής Υπηρεσιών.

Άρθρο 37 Πολιτική ασφαλείας ΕΣΗΔΗΣ (άρθρο 22 παρ. 6 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)

1. Το επίπεδο ασφαλείας του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. πρέπει να είναι ανάλογο προς τους κινδύνους.

2. Στα εργαλεία και τις συσκευές για την ηλεκτρονική διαβίβαση και παραλαβή προσφορών, καθώς και για την ηλεκτρονική παραλαβή αιτήσεων συμμετοχής πρέπει:

α) να είναι διαθέσιμες στους ενδιαφερομένους οι πληροφορίες σχετικά με τις προδιαγραφές για την ηλεκτρονική υποβολή προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής, συμπεριλαμβανομένης της κρυπτογράφησης και της χρονοσήμανσης,

β) να απαιτούνται προηγμένες ηλεκτρονικές υπογραφές, όπως ορίζονται στο π.δ. 150/2001 (Α' 125). Οι αναθέτουσες αρχές πρέπει να αποδέχονται τις προηγμένες ηλεκτρονικές υπογραφές που υποστηρίζονται από αναγνωρισμένο πιστοποιητικό, λαμβάνοντας υπόψη αν τα πιστοποιητικά χορηγούνται από έναν πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης που προβλέπεται στην απόφαση 2009/767/ΕΚ της Επιτροπής, ανεξάρτητα από το αν έχουν δημιουργηθεί με ή χωρίς ασφαλή διάταξη δημιουργίας υπογραφών, με την επιφύλαξη της συμμόρφωσης με τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

αα) οι αναθέτουσες αρχές πρέπει να καθορίζουν τον απαιτούμενο μορφότυπο προηγμένων υπογραφών, βάσει των μορφοτύπων που έχουν θεσπιστεί με την Απόφαση 2011/130/ΕΕ της Επιτροπής και να θέτουν σε εφαρμογή τα αναγκαία μέτρα ώστε να είναι σε θέση να επεξεργαστούν τεχνικά τους εν λόγω μορφοτύπους· όταν χρησιμοποιείται διαφορετικός μορφότυπος ηλεκτρονικής υπογραφής, τότε η ηλεκτρονική υπογραφή ή ο φορέας του ηλεκτρονικού εγγράφου περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τις ισχύουσες δυνατότητες επικύρωσης, υπό την ευθύνη της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ). Οι δυνατότητες επικύρωσης επιτρέπουν στην αναθέτουσα αρχή να επικυρώνει, σε σύγχρονη σύνδεση, δωρεάν και κατά τρόπο κατανοητό για άτομα με διαφορετική μητρική γλώσσα, την ηλεκτρονική υπογραφή που έχει παραληφθεί, ως προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, υποστηριζόμενη από αναγνωρισμένο πιστοποιητικό.

Η ΕΕΤΤ κοινοποιεί τις πληροφορίες σχετικά με τον πάροχο των υπηρεσιών επικύρωσης στην Επιτροπή.

ββ) σε περίπτωση προσφορών που υπογράφονται με την υποστήριξη αναγνωρισμένου πιστοποιητικού που περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης, οι αναθέτουσες αρχές δεν πρέπει να εφαρμόζουν πρόσθετες απαιτήσεις που ενδέχεται να εμποδίσουν τη χρήση των εν λόγω υπογραφών από τους προσφέροντες.

Για τα έγγραφα που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης και υπογράφονται από αρμόδια αρχή κράτους - μέλους ή άλλο φορέα έκδοσης, η αρμόδια αρχή ή φορέας έκδοσης μπορεί να καθορίζει τον απαιτούμενο μορφότυπο προηγμένων υπογραφών, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παρ. 2 του άρθρου 1 της Απόφασης 2011/130/ΕΕ. Επίσης, θέτει σε εφαρμογή τα μέτρα που είναι αναγκαία ώστε να είναι σε θέση να επεξεργαστεί τεχνικά τους μορφοτύπους αυτούς, συμπεριλαμβάνοντας

στο σχετικό έγγραφο τις πληροφορίες που απαιτούνται για την επεξεργασία της υπογραφής. Τα έγγραφα αυτά περιλαμβάνουν στην ηλεκτρονική υπογραφή ή στο φορέα του ηλεκτρονικού εγγράφου πληροφορίες σχετικά με τις υφιστάμενες δυνατότητες επικύρωσης που επιτρέπουν την επικύρωση της παραλαμβανόμενης ηλεκτρονικής υπογραφής σε σύγχρονη σύνδεση, δωρεάν και κατά τρόπο κατανοητό για τα άτομα με διαφορετική μητρική γλώσσα.

3. Οι υπηρεσίες χρονοσήμανσης παρέχονται, σύμφωνα με τις διατάξεις της ΥΑΠ/Φ.40.4/163/2013 (Β' 401) απόφασης του Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, από τρίτους, εθνικούς ή αλλοδαπούς φορείς, πιστοποιημένους από τις αντίστοιχες αρμόδιες αρχές για την παροχή τέτοιων υπηρεσιών και διασυνδεδεμένους με τον εθνικό χρόνο. Η παροχή των υπηρεσιών χρονοσήμανσης αποδεικνύεται με σχετική ηλεκτρονική επιβεβαίωση λήψης των υπηρεσιών αυτών των φορέων προς το χρήστη, η οποία διαβιβάζεται στο χρήστη μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, με κρυπτογραφημένο τρόπο και η οποία επέχει θέση εγγράφου με βέβαιη χρονολογία. Δεν επιτρέπεται στην αναθέτουσα αρχή ή στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού η παρέμβαση στη διαδικασία χρονοσήμανσης, όπως περιγράφεται ανωτέρω.

4. Σε περιπτώσεις τεχνικής αδυναμίας λειτουργίας του ΕΣΗΔΗΣ, η οποία οφείλεται σε γεγονότα ανωτέρας βίας, η αναθέτουσα αρχή λαμβάνει άμεσα όλα τα απαιτούμενα μέτρα κυρίως για την τήρηση του ελάχιστου διαστήματος για την υποβολή των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής, όπως ιδίως η μετάθεση της καταληκτικής ημερομηνίας και η σχετική δημοσίευσή της. Η ανωτέρω αδυναμία πιστοποιείται από τη Διεύθυνση Ανάπτυξης και Υποστήριξης του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και, στη συνέχεια, με αιτιολογημένη απόφασή της, η αναθέτουσα αρχή ρυθμίζει τα της συνέχειας του διαγωνισμού.

5. Οι χρήστες αποκτούν δικαίωμα χρήσης του ΕΣΗΔΗΣ, εφόσον διαθέτουν τα ανάλογα διαπιστευτήρια που απαιτούνται, σύμφωνα με την απόφαση της παραγράφου 5 του άρθρου 36.

Άρθρο 66 Δημοσίευση σε εθνικό επίπεδο (άρθρο 52 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)

[...]

6. Το Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. μπορεί να λειτουργεί ως το επίσημο εθνικό πληροφοριακό σύστημα eSender για την απευθείας ηλεκτρονική υποβολή των προκηρύξεων και γνωστοποιήσεων που αποστέλλονται στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ένωσης, στο Tenders Electronic Daily (TED). Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού καθορίζονται οι αναγκαίες τεχνικές λεπτομέρειες για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

Άρθρο 79 Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (άρθρο 59 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)

1. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων άνω των ορίων, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), το οποίο αποτελείται από ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α'75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73 και 74 για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν,

β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με τα άρθρα 75, 76 και 77

γ) κατά περίπτωση, τηρεί τους αντικειμενικούς κανόνες και κριτήρια που έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με το άρθρο 84.

Όταν ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με το άρθρο 78, το ΕΕΕΣ περιέχει επίσης τις ως άνω πληροφορίες όσον αφορά τους φορείς

αυτούς. Το ΕΕΕΣ αποτελείται από επίσημη δήλωση του οικονομικού φορέα ότι ο σχετικός λόγος αποκλεισμού δεν ισχύει και/ή ότι πληρούνται το σχετικό κριτήριο επιλογής και παρέχει τις κατάλληλες πληροφορίες, όπως απαιτείται από την αναθέτουσα αρχή. Το ΕΕΕΣ προσδιορίζει τη δημόσια αρχή ή το τρίτο μέρος που είναι υπεύθυνο για την έκδοση των σχετικών δικαιολογητικών και περιλαμβάνει επίσημη δήλωση ότι ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση, εφόσον του ζητηθεί και χωρίς καθυστέρηση, να προσκομίσει τα εν λόγω δικαιολογητικά.

Όταν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να λάβει τα σχετικά δικαιολογητικά απευθείας με πρόσβαση σε βάση δεδομένων, σύμφωνα με την παρ. 6, το ΕΕΕΣ περιέχει επίσης τις πληροφορίες που απαιτούνται για τον συγκεκριμένο σκοπό, όπως την ηλεκτρονική διεύθυνση της βάσης δεδομένων, τυχόν δεδομένα αναγνώρισης και, κατά περίπτωση, την απαραίτητη δήλωση συναίνεσης.

Οι οικονομικοί φορείς μπορούν να χρησιμοποιήσουν εκ νέου ΕΕΕΣ το οποίο έχει ήδη χρησιμοποιηθεί σε προηγούμενη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης, εφόσον επιβεβαιώνουν ότι οι πληροφορίες του εγγράφου εξακολουθούν να είναι αληθείς.

2. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων κάτω των ορίων πλην της απευθείας ανάθεσης των άρθρων 118 και 328, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (Α'75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73 και 74 για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν,

β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με τα άρθρα 75, 76 και 77,

γ) κατά περίπτωση, τηρεί τους αντικειμενικούς κανόνες και κριτήρια που έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με το άρθρο 84 και

δ) εφόσον η εκτιμώμενη αξία της υπό ανάθεση σύμβασης υπερβαίνει το ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ εκτός ΦΠΑ, ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 3310/2005 (Α' 30).

Τα δεύτερο έως πέμπτο εδάφια της παραγράφου 1 εφαρμόζονται αναλόγως και στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων κάτω των ορίων.

3. Για τις συμβάσεις άνω των ορίων, το ΕΕΕΣ καταρτίζεται βάσει του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7 της Επιτροπής της 5ης Ιανουαρίου 2016, και παρέχεται αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή.

4. Για τις συμβάσεις κάτω των ορίων, η Αρχή, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 53, μπορεί να εκδίδει αντίστοιχο τυποποιημένο έντυπο υπεύθυνης δήλωσης, όπου απαιτείται, κατά τις διατάξεις του παρόντος. Μέχρι την έκδοση του τυποποιημένου εντύπου του προηγούμενου εδαφίου, γίνεται δεκτή υπεύθυνη δήλωση της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 1599/1986.

5. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητεί από προσφέροντες και υποψήφιους, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, να υποβάλλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας.

Πριν από την ανάθεση της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή, εξαιρουμένων των συμβάσεων που βασίζονται σε συμφωνίες-πλαίσιο, όταν οι συμβάσεις αυτές συνάπτονται δυνάμει της παρ. 4 του άρθρου 39 ή της περίπτωσης α' της παρ. 5 του άρθρου 39, απαιτεί από τον προσφέροντα, στον οποίο έχει αποφασίσει να αναθέσει τη σύμβαση να υποβάλει ενημερωμένα τα σχετικά δικαιολογητικά, σύμφωνα με τα άρθρα 79, και κατά περίπτωση το άρθρο 80. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλέσει τους οικονομικούς φορείς να συμπληρώσουν ή να διευκρινίσουν τα πιστοποιητικά που έχουν παραληφθεί, σύμφωνα με τα άρθρα 80 και 82.

6. Κατά παρέκκλιση της παρ. 5, οι οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται να υποβάλλουν δικαιολογητικά ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία, αν και στο μέτρο που η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να λαμβάνει τα πιστοποιητικά ή τις συναφείς πληροφορίες απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος - μέλος της Ένωσης, η οποία

διατίθεται δωρεάν, όπως εθνικό μητρώο συμβάσεων, εικονικό φάκελο επιχείρησης, ηλεκτρονικό σύστημα αποθήκευσης εγγράφων ή σύστημα προεπιλογής.

Κατά παρέκκλιση της παρ. 5, οι οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται να υποβάλουν δικαιολογητικά, όταν η αναθέτουσα αρχή που έχει αναθέσει τη σύμβαση ή συνάψει τη συμφωνία-πλαίσιο, διαθέτει ήδη τα δικαιολογητικά αυτά.

Για τον σκοπό του πρώτου εδαφίου, η Γενική Δ/ση Μεταρρυθμιστικής Πολιτικής και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και οι αρμόδιοι φορείς τήρησης των βάσεων δεδομένων, διασφαλίζουν ότι οι βάσεις δεδομένων, οι οποίες περιέχουν σχετικές πληροφορίες για τους οικονομικούς φορείς και μπορούν να χρησιμοποιούνται από τις αναθέτουσες αρχές, μπορούν επίσης να χρησιμοποιούνται υπό τις ίδιους όρους από τις αναθέτουσες αρχές άλλων κρατών-μελών.

7. Η Γενική Δ/ση Μεταρρυθμιστικής Πολιτικής και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, διαθέτει και ενημερώνει στο e-Certis πλήρη κατάλογο των βάσεων δεδομένων, οι οποίες περιλαμβάνουν σχετικές πληροφορίες για τους οικονομικούς φορείς και μπορούν να χρησιμοποιούνται από τις αναθέτουσες αρχές άλλων κρατών μελών. Κατόπιν αιτήσεως, η εν λόγω Γενική Διεύθυνση κοινοποιεί στα λοιπά κράτη-μέλη και στην Αρχή κάθε πληροφορία που αφορά τις βάσεις δεδομένων του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 86

Κριτήρια ανάθεσης των συμβάσεων (άρθρο 67 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)

[...]

6. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης εκπόνησης μελετών (πλήρους μελέτης ή επιμέρους σταδίων αυτής), οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να χρησιμοποιούν την τιμή ή το κόστος ως μοναδικό κριτήριο ανάθεσης μόνο εφόσον συντρέχει μία από τις παρακάτω περιπτώσεις, και κατόπιν γνώμης του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου της αναθέτουσας αρχής:

α) όταν δεν απαιτούνται τεχνικά στοιχεία άλλα, πέραν των ήδη περιεχομένων στο Φάκελο Δημόσιας Σύμβασης, όπως κατά κύριο λόγο στις περιπτώσεις τοπογραφικών μελετών ή γεωτεχνικών ερευνών ή

β) όταν περιέχονται στο Φάκελο Δημόσιας Σύμβασης επαρκή τεχνικά στοιχεία, ιδίως εγκεκριμένες μελέτες προηγούμενων σταδίων και είναι σε ισχύ εκδοθείσα Α.Ε.Π.Ο. ή

γ) όταν πρόκειται για μελέτη μικρού ή απλού έργου ή έργου χωρίς αβεβαιότητες ως προς την τεχνική λύση ή

δ) όταν πρόκειται περί μελετών που, κατά τις ισχύουσες προδιαγραφές, εκπονούνται σε ένα στάδιο και των οποίων η έγκριση δεν προϋποθέτει κανενός είδους αδειοδότηση ή θεσμοθετημένη διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης, όπως ιδίως των τοπογραφικών, κυκλοφοριακών και οικονομικών.

Άρθρο 95

Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών

1. Η οικονομική προσφορά (προσφερόμενη τιμή) δίδεται σε ευρώ.

2. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ορίσει στα έγγραφα της σύμβασης ότι οι οικονομικές προσφορές συντάσσονται και υποβάλλονται, σύμφωνα με τα παρακάτω:

α) αν κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής, οι οικονομικοί φορείς προσφέρουν επιμέρους ποσοστά έκπτωσης για κάθε ομάδα τιμών ομοειδών εργασιών του τιμολογίου και του προϋπολογισμού, εκφραζόμενα σε ακέριες μονάδες επί τοις εκατό (%), ιδίως όταν είναι μεγάλο το πλήθος των τιμών μονάδας, με τις οποίες θα καταρτισθεί η σύμβαση. Οι οικονομικές προσφορές συντάσσονται, αριθμητικώς και ολογράφως, υποχρεωτικά επί του εντύπου που χορηγεί η αναθέτουσα αρχή. Τα επιμέρους ποσοστά έκπτωσης πρέπει να βρίσκονται σε ομαλή σχέση μεταξύ τους. Ομαλή είναι η προσφορά όταν κανένα επιμέρους ποσοστό έκπτωσης (Ει) δεν είναι μικρότερο από 1,10Εμ-10% ούτε μεγαλύτερο από 0,90Εμ + 10%. Προσφορά που έχει αποκλίσεις από τα όρια αυτά είναι απαράδεκτη. Είναι δυνατόν, σε κάποια ή κάποιες

ομάδες εργασιών η προσφερόμενη έκπτωση να είναι μηδενική, εφόσον τηρούνται οι παραπάνω απαιτήσεις ομαλότητας ή

β) αν κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής, οι οικονομικές προσφορές συντάσσονται με ελεύθερη συμπλήρωση ανοιχτού τιμολογίου, ιδίως όταν οι ποσότητες των εργασιών έχουν προμετρηθεί χωρίς κίνδυνο συμβατικών σφαλμάτων και δεν αναμένονται κατασκευαστικές αποκλίσεις. Στους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς χορηγούνται από την αναθέτουσα αρχή, σε ηλεκτρονική ή έντυπη μορφή, σύμφωνα με το σχετικό υπόδειγμα που συμπεριλαμβάνεται στα έγγραφα της σύμβασης:

αα) τιμολόγιο όμοιο με το τιμολόγιο της υπηρεσίας, στο οποίο όμως οι τιμές είναι ασυμπλήρωτες και

ββ) προϋπολογισμός, όμοιος με τον προϋπολογισμό δημοπράτησης (εκτιμώμενη αξία σύμβασης) της αναθέτουσας αρχής στον οποίο όμως οι τιμές μονάδας, τα γινόμενα και τα άθροισμα είναι ασυμπλήρωτα.

Το κονδύλιο για απρόβλεπτες δαπάνες, σύμφωνα με την περίπτωση α' της παρ. 3 του άρθρου 156, συμπληρώνεται από την υπηρεσία. Οι οικονομικοί φορείς προσφέρουν τιμές, συμπληρώνοντας ηλεκτρονικά ή έντυπα το ασυμπλήρωτο τιμολόγιο και προϋπολογισμό με τις προσφερόμενες από αυτούς τιμές χωρίς όμως καμία δέσμευση ομαλότητας. Συμπληρώνουν επίσης τα γινόμενα των ποσοτήτων επί τις τιμές, τα επιμέρους και το γενικό άθροισμα, το ποσό για γενικά έξοδα και όφελος εργολάβου (Γ.Ε. και Ο.Ε.) βάσει του αναγραφόμενου ποσοστού, αν προβλέπεται χωριστά και το συνολικό άθροισμα του προϋπολογισμού προσφοράς. Όλες οι τιμές στο τιμολόγιο συμπληρώνονται ολογράφως επί ποινή απαραδέκτου. Αριθμητική μόνο αναγραφή τιμής στο τιμολόγιο δεν λαμβάνεται υπόψη. Η έκπτωση αποτελεί το λόγο του προϋπολογισμού προσφοράς με τον προϋπολογισμό (εκτιμώμενη αξία σύμβασης) της υπηρεσίας, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το κονδύλιο για απρόβλεπτα (τεκμαρτή έκπτωση) ή

γ) σε περίπτωση εφαρμογής της παραγράφου 1 του άρθρου 50, η οικονομική προσφορά δίδεται αποκλειστικά κατ' αποκοπή για ολόκληρο το έργο ή για τμήματα του έργου. Οι οικονομικές προσφορές συντάσσονται υποχρεωτικά επί του εντύπου που χορηγεί η αναθέτουσα αρχή ή βάσει υποδείγματος που περιλαμβάνεται ως Παράρτημα στα έγγραφα της σύμβασης. Με τα έγγραφα της σύμβασης μπορεί να ζητείται και ανάλυση της κατ' αποκοπήν προσφοράς από το οικονομικό φορέα, προκειμένου να διαπιστωθούν και να αποτιμηθούν διαφοροποιήσεις που ενδεχόμενα θα προκύψουν, κατά το στάδιο της εκτέλεσης. Στην περίπτωση αυτή η ανάλυση της κατ' αποκοπήν προσφοράς επισυνάπτεται στη σύμβαση ή

δ) σε περίπτωση εφαρμογής της παρ. 2 του άρθρου 50, η οικονομική προσφορά δίδεται ως ποσοστό εξ αδιαίρετου του ακινήτου και αντίστοιχων διηρημένων ιδιοκτησιών (αντιπαροχή) ή

ε) σε περίπτωση εφαρμογής της παρ. 3 του άρθρου 50, η οικονομική προσφορά περιλαμβάνει και άλλα ανταλλάγματα, εκτός από πλήρη χρηματική καταβολή ή αντιπαροχή ακινήτων, έναντι της κατασκευής και πιθανόν της λειτουργίας και συντήρησης του έργου (μερική ή ολική αυτοχρηματοδότηση).

Οι ανωτέρω περιπτώσεις, εκτός από την περίπτωση γ', μπορούν να εφαρμοστούν σε συνδυασμό μεταξύ τους στη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης του ίδιου έργου, εφόσον η καθεμία αναφέρεται σε διαφορετικό αυτοτελές τμήμα του έργου.

3. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης μελετών, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ορίσει στα έγγραφα της σύμβασης ότι οι οικονομικές προσφορές συντάσσονται και υποβάλλονται ως εξής: οι συμμετέχοντες υποβάλουν έντυπο οικονομικής προσφοράς στο οποίο αναγράφουν την προσφερόμενη τιμή ανά κατηγορία μελέτης και τη συνολική τιμή για την εκτέλεση της σύμβασης. Η οικονομική προσφορά συντίθεται για κάθε επί μέρους κατηγορία μελέτης, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης δ' της παραγράφου 8 του άρθρου 53. Περιλαμβάνει, εκτός από τις αμοιβές για την εκπόνηση των μελετών, τις αμοιβές για τον προγραμματισμό, την επίβλεψη και την αξιολόγηση των αναγκαίων ερευνητικών εργασιών πάσης φύσεως, καθώς επίσης και των εργασιών /μελετών, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην περίπτωση δ' της παραγράφου 8 του άρθρου 53.

4. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ορίσει στα έγγραφα της σύμβασης ότι οι συμμετέχοντες υποβάλλουν έντυπο οικονομικής προσφοράς, στο οποίο αναγράφουν την προσφερόμενη τιμή ανά κατηγορία υπηρεσιών και τη συνολική τιμή για την εκτέλεση της σύμβασης.

5. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης προμηθειών και παροχής γενικών υπηρεσιών, ισχύουν επιπλέον τα ακόλουθα:

α) η τιμή του προς προμήθεια υλικού ή της παρεχόμενης υπηρεσίας δίνεται ανά μονάδα, όπως καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης. Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για παράδοση του υλικού ή της παρεχόμενης υπηρεσίας στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης,

β) στις περιπτώσεις των παραγράφων 9 και 10 του άρθρου 53, όταν από τα έγγραφα της σύμβασης προβλέπεται αναπροσαρμογή τιμών, τότε η οικονομική προσφορά υποβάλλεται υποχρεωτικά σε ποσοστό έκπτωσης επί της τιμής της εκτιμώμενης αξίας του υλικού ή της παροχής υπηρεσίας.

6. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης προμηθειών με κριτήριο την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά αποκλειστικά βάσει της τιμής, η τελευταία μπορεί να προκύπτει κατά την προσφερόμενη έκπτωση επί τοις εκατό στην τιμή του είδους, βάσει τιμών αναφοράς, όπως αυτές προσδιορίζονται από την κείμενη νομοθεσία.

Άρθρο 98 Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής στις δημόσιες συμβάσεις έργων

1. Τα στάδια στην ανοικτή διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, όταν οι εν λόγω διαδικασίες δεν διενεργούνται με ηλεκτρονικό τρόπο, έχουν ως εξής:

α) Στην ανοικτή διαδικασία η καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών, όπως ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης, είναι σε κάθε περίπτωση ημέρα Τρίτη ή Πέμπτη και ώρα 10:00 π.μ.. Την ίδια ημέρα και μετά το πέρας της ως άνω ώρας, διενεργείται η αποσφράγιση των προσφορών. Αν, για λόγους ανωτέρας βίας, δεν διενεργηθεί η αποσφράγιση κατά την ορισθείσα ημέρα ή αν μέχρι τη μέρα αυτή δεν έχει υποβληθεί καμία προσφορά, η αποσφράγιση και η καταληκτική ημερομηνία αντίστοιχα μετατίθενται σε οποιαδήποτε άλλη ημέρα, με απόφαση της αναθέτουσας αρχής. Η απόφαση αυτή κοινοποιείται εγγράφως, πέντε (5) τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν τη νέα ημερομηνία, σε όσους οικονομικούς φορείς έλαβαν τα έγγραφα της σύμβασης, και αναρτάται, κατά περίπτωση, στην ΕΕΕΕ, στο ΚΗΜΔΗΣ και στην ιστοσελίδα της αναθέτουσας αρχής, εφόσον διαθέτει. Αν και στη νέα αυτή ημερομηνία δεν καταστεί δυνατή η αποσφράγιση των προσφορών ή δεν υποβληθούν προσφορές, μπορεί να ορισθεί και νέα ημερομηνία, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των διατάξεων των δύο προηγούμενων εδαφίων. Σε περίπτωση που και στη νέα αυτή ημερομηνία δεν καταστεί δυνατή η αποσφράγιση των προσφορών ή δεν υποβληθούν προσφορές, διεξάγεται νέα διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης για το εν λόγω έργο με την εκ νέου τήρηση όλων των διατυπώσεων δημοσιότητας που προβλέπονται στις διατάξεις του παρόντος (επαναληπτικός διαγωνισμός). Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, η οποία αρχίζει αν ισχύει ένα (1) μήνα μετά τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί, για τις δημόσιες συμβάσεις έργων που κριτήριο ανάθεσης έχει ορισθεί η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας – τιμής, να ορίζεται, και άλλη καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών.. Με αποφάσεις των κατά τόπους Περιφερειαρχών και για διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργου, που διεξάγονται σε νησιά, μπορεί να καθορίζεται μία (1) επιπλέον ημέρα της εβδομάδας για τη διεξαγωγή των διαδικασιών σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου των αναθετουσών αρχών με έδρα στον οικείο νομό.

β) Οι προσφορές που παραλαμβάνονται, καταχωρίζονται κατά σειρά κατάθεσής τους σε σχετικό πρακτικό του αρμόδιου γνωμοδοτικού οργάνου, στο οποίο ειδικότερα αναφέρονται η σειρά προσέλευσης, η επωνυμία του οικονομικού φορέα, η τάξη και κατηγορία του, ο εξουσιοδοτημένος εκπρόσωπος, καθώς και η εκπλήρωση άλλων τυπικών προϋποθέσεων

που απαιτούν τα έγγραφα της σύμβασης. Όλοι οι φάκελοι αριθμούνται με τον αύξοντα αριθμό κατάθεσής τους, όπως καταχωρίστηκαν στο πρακτικό και μονογράφονται από τα μέλη του ως άνω οργάνου.

γ) Αν κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής, αμέσως μετά την κατά τα ανωτέρω ολοκλήρωση της παραλαβής των προσφορών και καταγραφής των δικαιολογητικών συμμετοχής, ακολουθεί η αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών και η ανακοίνωση των επί μέρους στοιχείων τους, τα οποία επίσης καταχωρίζονται στο ίδιο ως άνω πρακτικό. Στη συνέχεια αν η αναθέτουσα αρχή εφαρμόζει την παράγραφο 1 του άρθρου 101:

αα) Στην περίπτωση εφαρμογής της περίπτωση α' της παραγράφου 2 του άρθρου 95, το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο προβαίνει σε έλεγχο της ομαλότητας των οικονομικών προσφορών υπολογίζοντας, το συνολικό ύψος της οικονομικής προσφοράς που διαμορφώνεται μετά την αφαίρεση από κάθε ομάδα εργασιών ποσού που αντιστοιχεί στην έκπτωση που προσφέρθηκε. Από τη σύγκριση της οικονομικής προσφοράς προς τον αρχικό προϋπολογισμό της αναθέτουσας αρχής, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το κονδύλιο για τα απρόβλεπτα της περίπτωση α' της παρ. 3 του άρθρου 156, προκύπτει η μέση έκπτωση επί τοις εκατό (Εμ) του υπόψη μειοδότη. Κατ' εξαίρεση, αν οι αποκλίσεις των ποσοστών έκπτωσης προς τα άνω ή προς τα κάτω δεν υπερβαίνουν το 0,10 (1Εμ) και αφορούν ομάδα ή ομάδες εργασιών που αθροιστικά η αξία τους στον προϋπολογισμό της υπηρεσίας δεν ξεπερνά το πέντε τοις εκατό (5%) η οικονομική προσφορά ομαλοποιείται με αύξηση στο κατώτατο όριο ομαλότητας που ορίζεται στην περίπτωση α' της παρ. 2 του άρθρου 95, όλων των ποσοστών έκπτωσης που υπολείπονται από αυτό και η σύμβαση θεωρείται καταρτισμένη με τα ποσοστά αυτά και τα αντίστοιχα ποσά, όπως διορθώνονται από το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο. Τα επιμέρους ποσοστά που είναι μεγαλύτερα από το ανώτατο όριο ομαλότητας, που ορίζεται στην περίπτωση α' της παρ. 2 του άρθρου 95, δεν αποτελούν αντικείμενο διόρθωσης και δεν αλλάζουν στην καταρτιζόμενη σύμβαση.

ββ) Στην περίπτωση που εφαρμόζεται η περίπτωση β' της παραγράφου 2 του άρθρου 95, αν υπάρχει διαφορά μεταξύ των αριθμητικών τιμών του συμπληρωμένου εντύπου προϋπολογισμού της οικονομικής προσφοράς και των τιμών του τιμολογίου, το συμπληρωμένο έντυπο προϋπολογισμού διορθώνεται με βάση τις ολόγραφες τιμές του συμπληρωμένου τιμολογίου της οικονομικής προσφοράς. Επίσης, διορθώνονται σφάλματα στα γινόμενα και τα αθροίσματα του συμπληρωμένου εντύπου προϋπολογισμού της οικονομικής προσφοράς, ο οποίος ισχύει όπως διορθώθηκε.

Στη συνέχεια, στις υποπεριπτώσεις αα) και ββ), τα δικαιολογητικά συμμετοχής ελέγχονται την ίδια ημέρα κατά τη σειρά της μειοδοσίας, αρχίζοντας από τον πρώτο μειοδότη. Αν η ολοκλήρωση του ελέγχου αυτού δεν είναι δυνατή την ίδια μέρα, λόγω του μεγάλου αριθμού των προσφορών και του ελέγχου των εγγυητικών επιστολών, ελέγχονται τουλάχιστον οι δέκα (10) πρώτες κατά σειρά μειοδοσίας προσφορές. Στην περίπτωση αυτή η διαδικασία συνεχίζεται τις επόμενες εργάσιμες ημέρες, εκτός αν υφίσταται σπουδαίος λόγος για την αναβολή της σε ημέρα και ώρα που κοινοποιείται εγγράφως στους προσφέροντες, ανακοινώνεται με τοιχοκόλληση στον πίνακα ανακοινώσεων της υπηρεσίας και αναρτάται στην ιστοσελίδα της αναθέτουσας αρχής, εφόσον διαθέτει.

Αν η αναθέτουσα αρχή δεν εφαρμόζει την παράγραφο 1 του άρθρου 101, ελέγχονται τα δικαιολογητικά συμμετοχής την ίδια ημέρα κατά τη σειρά κατάθεσης των προσφορών. Αν η ολοκλήρωση του ελέγχου αυτού δεν είναι δυνατή την ίδια μέρα, λόγω του μεγάλου αριθμού των προσφορών και του ελέγχου των εγγυητικών επιστολών, ελέγχονται τα δικαιολογητικά συμμετοχής τουλάχιστον των δέκα (10) πρώτων κατά τη σειρά κατάθεσής τους. Στην περίπτωση αυτή η διαδικασία συνεχίζεται τις επόμενες εργάσιμες ημέρες, εκτός αν υφίσταται σπουδαίος λόγος για την αναβολή της σε ημέρα και ώρα που κοινοποιείται εγγράφως στους προσφέροντες, ανακοινώνεται με τοιχοκόλληση στον πίνακα ανακοινώσεων της υπηρεσίας και αναρτάται στην ιστοσελίδα της αναθέτουσας αρχής, εφόσον διαθέτει. Στη συνέχεια διενεργούνται τα προβλεπόμενα στις υποπεριπτώσεις αα) και ββ) κατά τη σειρά κατάθεσης των προσφορών.

γγ) Στην περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 50 το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο μετά τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής και των οικονομικών προσφορών, ελέγχει, με

βάση την σειρά μειοδοσίας, για τους πέντε (5) πρώτους, την πληρότητα και συμφωνία των μελετών που υποβλήθηκαν με βάση τα οριζόμενα στα έγγραφα της σύμβασης και ιδίως στον «Κανονισμό Μελετών Έργου», διαπιστώνοντας τη συμμόρφωση ή μη των μελετών σε αυτά (πίνακας συμμόρφωσης), χωρίς βαθμολόγηση και καταγράφει το αποτέλεσμα στο ίδιο ως άνω πρακτικό.

δ) Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις, το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο, πριν την ολοκλήρωση της σύνταξης και έκδοσης του ως άνω πρακτικού του επικοινωνεί με τους εκδότες που αναγράφονται στις υποβληθείσες εγγυητικές επιστολές, προκειμένου να διαπιστώσει την εγκυρότητά τους κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 72.

ε) Η διαδικασία της παραγράφου αυτής καταχωρείται στο πρακτικό του αρμόδιου γνωμοδοτικού οργάνου ή σε παράρτημά του που υπογράφεται από τον πρόεδρο και τα μέλη της. Το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο ολοκληρώνει τη σύνταξη και έκδοση του σχετικού πρακτικού με το αποτέλεσμα της διαδικασίας, με το οποίο εισηγείται την ανάθεση της σύμβασης βάσει των κριτηρίων ανάθεσης όπως ορίστηκαν στα έγγραφα της σύμβασης, και το υποβάλλει στην αναθέτουσα αρχή, η οποία εγκρίνει το αποτέλεσμα, επιφυλασσομένων των διατάξεων του άρθρου 106.

στ) Κατά της απόφασης έγκρισης του αποτελέσματος της διαδικασίας χωρεί ένσταση, σύμφωνα με το άρθρο 127 για συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία έως εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ (προ ΦΠΑ) ή η προδικαστική προσφυγή, σύμφωνα με το άρθρο 360 για συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία ανώτερη των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ (προ ΦΠΑ).

ζ) Σε κάθε περίπτωση που κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας – τιμής, πραγματοποιείται πρώτα σε ένα στάδιο η αποσφράγιση του φακέλου Δικαιολογητικών και του φακέλου τεχνικών προσφορών, και μετέπειτα, σε διακριτό στάδιο η αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών.

2. Τα παραπάνω οριζόμενα στην παράγραφο 1 εφαρμόζονται αναλόγως και στο δεύτερο στάδιο της κλειστής διαδικασίας, στην ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση, στον ανταγωνιστικό διάλογο και στη σύμπραξη καινοτομίας σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου.

3. Η αναθέτουσα αρχή αναφέρει στα έγγραφα της σύμβασης τον τρόπο αποσφράγισης και αξιολόγησης των αιτήσεων συμμετοχής κατά το πρώτο στάδιο της κλειστής διαδικασίας.

4. Τα παραπάνω οριζόμενα στις παραγράφους 1 και 2 προσαρμόζονται για τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων που διενεργούνται με ηλεκτρονικό τρόπο, σύμφωνα με τα άρθρα 22 και 36, με την απόφαση της παρ. 4 του άρθρου 36.

Άρθρο 99 Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής στις δημόσιες συμβάσεις, μελετών, τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών

1. Τα επιμέρους στάδια στην ανοικτή διαδικασία ή στην κλειστή διαδικασία κατά περίπτωση, για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων μελετών, τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, όταν οι εν λόγω διαδικασίες δεν διενεργούνται με ηλεκτρονικό τρόπο, έχουν ως εξής:

α) Το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο, στην καθορισμένη από τα έγγραφα της σύμβασης ημέρα και ώρα, αποσφραγίζει τους κυρίως φακέλους και τους φακέλους των δικαιολογητικών συμμετοχής.

Οι προσφορές που παραλαμβάνονται, καταχωρούνται κατά σειρά κατάθεσής τους σε σχετικό πρακτικό του αρμόδιου γνωμοδοτικού οργάνου, στο οποίο ειδικότερα αναφέρονται η σειρά προσέλευσης, η επωνυμία του οικονομικού φορέα, η τάξη και κατηγορία του, ο εξουσιοδοτημένος εκπρόσωπος, ο έλεγχος των δικαιολογητικών συμμετοχής, καθώς και η εκπλήρωση άλλων τυπικών προϋποθέσεων που απαιτούν τα έγγραφα της σύμβασης. Όλοι οι φάκελοι αριθμούνται με τον αύξοντα αριθμό κατάθεσής τους, όπως καταχωρήθηκαν στο πρακτικό και μονογράφονται από τα μέλη του ως άνω οργάνου.

Στην περίπτωση κλειστής διαδικασίας, επιλέγονται, βάσει των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής οι πλέον κατάλληλοι συμμετέχοντες στον αριθμό που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης. Το σχετικό πρακτικό του αρμόδιου γνωμοδοτικού οργάνου ολοκληρώνεται με την ως άνω προεπιλογή, και υποβάλλεται στην αναθέτουσα αρχή, η οποία το εγκρίνει.

Κατά της απόφασης έγκρισης χωρεί ένσταση, σύμφωνα με το άρθρο 127 για συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία έως εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ (προ ΦΠΑ) ή η προδικαστική προσφυγή, σύμφωνα με το άρθρο 360 για συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία ανώτερη των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ (προ ΦΠΑ).

β) Στη συνέχεια:

αα) Στην περίπτωση που κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής, το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο αποσφραγίζει σε δημόσια συνεδρίαση τις οικονομικές προσφορές των συμμετεχόντων και καταχωρεί το περιεχόμενό τους σε σχετικό πρακτικό. Η υποβληθείσα οικονομική προσφορά κατά κατηγορία μελέτης απορρίπτεται εφόσον οι ποσότητες του φυσικού αντικείμενου της προσφοράς δεν αντιστοιχούν στο αντικείμενο της μελέτης, όπως προκύπτει από τα στοιχεία της περίπτωσης κε' της παρ. 2 του άρθρου 53.

Το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο εισηγείται την ανάθεση της σύμβασης στον μειοδότη.

Το σχετικό πρακτικό ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής και αξιολόγησης της οικονομικής προσφοράς υποβάλλεται στην αναθέτουσα αρχή, η οποία το εγκρίνει. Κατά της απόφασης έγκρισης χωρεί ένσταση, σύμφωνα με το άρθρο 127 για συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία έως εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ (προ ΦΠΑ) ή η προδικαστική προσφυγή, σύμφωνα με το άρθρο 360 για συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία ανώτερη των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ (προ ΦΠΑ).

ββ) Αν κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας – τιμής:

ααα) στην περίπτωση ανοικτής διαδικασίας το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο αποσφραγίζει σε δημόσια συνεδρίαση τους φακέλους των τεχνικών προσφορών των συμμετεχόντων που πληρούν τις προϋποθέσεις συμμετοχής. Οι υπόλοιποι φάκελοι παραμένουν σφραγισμένοι και φυλάσσονται με μέριμνα του αρμόδιου γνωμοδοτικού οργάνου. Ο έλεγχος των τεχνικών προσφορών και η βαθμολόγησή τους, με την εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης, διεξάγεται σε κλειστές συνεδριάσεις του αρμόδιου γνωμοδοτικού οργάνου. Το πρακτικό του οργάνου αυτού, ολοκληρώνεται με τη βαθμολογία των τεχνικών προσφορών και την σχετική λεκτική αιτιολογία, και υποβάλλεται στην αναθέτουσα αρχή. Οι τεχνικές προσφορές θεωρούνται αποδεκτές εφόσον οι επί μέρους βαθμολογίες των κριτηρίων ανάθεσης είναι πάνω από τα αντίστοιχα ελάχιστα όρια όπως καθορίζονται με τα έγγραφα της σύμβασης, αλλιώς απορρίπτονται και ο οικονομικός φορέας αποκλείεται της περαιτέρω διαδικασίας,

βββ) στην περίπτωση κλειστής διαδικασίας, η αναθέτουσα αρχή προσκαλεί με αποδεικτικό, μετά την εκδίκαση των ενστάσεων ή των προσφυγών και την οριστικοποίηση του σταδίου της προεπιλογής, τους διαγωνιζόμενους που επελέγησαν να υποβάλουν, εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, την τεχνική και οικονομική προσφορά τους και τα λοιπά στοιχεία που ζητούνται από τα έγγραφα της σύμβασης και ακολουθείται η διαδικασία της υπουποπερίπτωσης ααα'. Στις υπουποπερίπτώσεις ααα' και βββ' το σχετικό πρακτικό ελέγχου και βαθμολόγησης των τεχνικών προσφορών εγκρίνεται από την αναθέτουσα αρχή. Κατά της απόφασης έγκρισης του πρακτικού χωρεί ένσταση, σύμφωνα με το άρθρο 127 για συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία έως εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ (προ ΦΠΑ) ή η προδικαστική προσφυγή, σύμφωνα με το άρθρο 360 για συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία ανώτερη των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ (προ ΦΠΑ). Σε περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 51, με το πρακτικό ελέγχου και βαθμολόγησης των τεχνικών προσφορών το αρμόδιο όργανο αποσφραγίζει εισηγείται και την ανάθεση της σύμβασης.

γ) Σε περίπτωση που κριτήριο ανάθεσης έχει οριστεί η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας-τιμής, μετά την οριστικοποίηση της βαθμολογίας των τεχνικών προσφορών, τόσο στην ανοικτή όσο και στην κλειστή διαδικασία, σε ημερομηνία και ώρα που γνωστοποιείται εγγράφως στους συμμετέχοντες προ πέντε (5) ημερών, αποσφραγίζονται οι οικονομικές προσφορές και καταχωρείται το περιεχόμενό τους σε σχετικό πρακτικό. Η υποβληθείσα οικονομική προσφορά κατά κατηγορία μελέτης απορρίπτεται εφόσον οι ποσότητες του φυσικού αντικείμενου της προσφοράς δεν αντιστοιχούν στο αντικείμενο της μελέτης, όπως προκύπτει από τα στοιχεία της περίπτωσης κε' της παρ. 2 του άρθρου 53. Το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο εισηγείται

την ανάθεση της σύμβασης βάσει των κριτηρίων ανάθεσης όπως ορίστηκαν στα έγγραφα της σύμβασης. Το σχετικό πρακτικό υποβάλλεται στην αναθέτουσα αρχή, η οποία το εγκρίνει. Κατά της απόφασης έγκρισης χωρεί ένσταση, σύμφωνα με το άρθρο 127 για συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία έως εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ (προ ΦΠΑ) ή η προδικαστική προσφυγή, σύμφωνα με το άρθρο 360 για συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία ανώτερη των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ (προ ΦΠΑ).

2. Τα παραπάνω οριζόμενα στην παράγραφο 1 εφαρμόζονται αναλόγως στην ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση, στον ανταγωνιστικό διάλογο και στη σύμπραξη καινοτομίας σύναψης δημόσιας σύμβασης μελετών, παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών.

3. Τα παραπάνω οριζόμενα στην παράγραφος 1 προσαρμόζονται για τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων μελετών, παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών που διενεργούνται με ηλεκτρονικό τρόπο, σύμφωνα με τα άρθρα 22 και 36, με την απόφαση της παρ. 4 του άρθρου 36.

Άρθρο 101 Αντιστροφή σταδίων αξιολόγησης στην ανοικτή διαδικασία (άρθρο 56 παρ. 2 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)

1. Στις ανοικτές διαδικασίες, οι αναθέτουσες αρχές μπορεί να αποφασίζουν να εξετάσουν τις προσφορές πριν από την επαλήθευση μη συνδρομής λόγων αποκλεισμού και της πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής, σύμφωνα με τα άρθρα 73 έως 83. Όταν κάνουν χρήση της δυνατότητας αυτής, εξασφαλίζουν ότι ο έλεγχος μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού και πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής πραγματοποιείται κατά τρόπο αμερόληπτο και διαφανή ώστε να μην ανατίθεται σύμβαση σε προσφέροντα που θα έπρεπε να είχε αποκλειστεί, σύμφωνα με τα άρθρα 73 και 74 ή δεν πληροί τα κριτήρια επιλογής που έχει καθορίσει η αναθέτουσα αρχή.

2. Η χρήση της διαδικασίας της προηγούμενης παραγράφου δεν επιτρέπεται:

α) στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, εκτός από την περίπτωση που κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής και την περίπτωση ανάθεσης σύμβασης του άρθρου 50,

β) στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων μελετών, τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών και

γ) στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών ή παροχής γενικών υπηρεσιών.

Άρθρο 102 Συμπλήρωση - αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών (άρθρο 56 παρ. 3 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)

1. Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες ή τους υποψηφίους να διευκρινίζουν ή να συμπληρώνουν τα έγγραφα ή δικαιολογητικά που έχουν υποβάλει, μέσα σε εύλογη προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης. Οποιαδήποτε διευκρίνιση ή συμπλήρωση που υποβάλλεται από τους προσφέροντες ή υποψηφίους, χωρίς να έχει ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή, δεν λαμβάνεται υπόψη.

2. Η πιο πάνω διευκρίνιση ή η συμπλήρωση αφορά μόνο τις ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα που επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση, ιδίως δε παράλειψη μονογραφών, διακεκομμένη αρίθμηση, ελαττώματα συσκευασίας και σήμανσης του φακέλου και των υποφακέλων των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, λεκτικές και φραστικές αποκλίσεις των εγγράφων της προσφοράς από την ορολογία των εγγράφων της σύμβασης, που δεν επιφέρουν έννομες συνέπειες ως προς το περιεχόμενό τους, ελλείψεις ως προς τα νομιμοποιητικά στοιχεία, πλημμελής σήμανση αντιγράφων που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α' 74), μεταφράσεων και λοιπών πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων, διαφοροποίηση της δομής των εγγράφων της προσφοράς από τα υποδείγματα, υποχρεωτικά ή μη, που θεσπίζονται με νόμο, κανονιστικές πράξεις ή τα έγγραφα της σύμβασης. Η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση,

κατά το πρώτο εδάφιο, δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια μεταγενέστερη αντικατάσταση ή υποβολή εγγράφων σε συμμόρφωση με τους όρους της διακήρυξης, αλλά μόνο τη διευκρίνιση ή συμπλήρωση, ακόμη και με νέα έγγραφα, εγγράφων ή δικαιολογητικών που έχουν ήδη υποβληθεί.

3. Η διευκρίνιση ή η συμπλήρωση δεν πρέπει να εισάγει διακρίσεις, άνιση μεταχείριση των οικονομικών φορέων ή να έχει ως συνέπεια ευνοϊκή μεταχείριση συγκεκριμένου οικονομικού φορέα στη διαδικασία ανάθεσης της δημόσιας σύμβασης.

4. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες να διευκρινίσουν, μέσα σε εύλογη προθεσμία η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης της σχετικής πρόσκλησης, το περιεχόμενο της τεχνικής ή οικονομικής προσφοράς που έχουν υποβάλει, αν περιέχει ασάφειες ή σσονος σημασίας ατέλειες, επουσιώδεις παραλείψεις ή πρόδηλα τυπικά ή υπολογιστικά σφάλματα που η αναθέτουσα αρχή κρίνει ότι μπορεί να θεραπευθούν. Η διευκρίνιση αυτή δεν πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα την ουσιώδη αλλοίωση της προσφοράς και δεν πρέπει να προσδίδει αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στη συγκεκριμένη προσφορά σε σχέση με τις λοιπές.

5. Η παροχή της δυνατότητας διευκρινίσεων στον προσφέροντα ή υποψήφιο, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 4, είναι υποχρεωτική για την αναθέτουσα αρχή, αν επίκειται αποκλεισμός του από τη διαδικασία, λόγω ασαφειών των δικαιολογητικών και εγγράφων της προσφοράς.

Άρθρο 103 Πρόσκληση για υποβολή δικαιολογητικών

Πέραν των οριζόμενων στις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 79 και στο άρθρο 93, ισχύουν και τα ακόλουθα:

1. Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή ειδοποιεί εγγράφως τον προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινό ανάδοχο»), να υποβάλει εντός προθεσμίας, που καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης και δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δέκα (10) ούτε μεγαλύτερη των είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν, τα πρωτότυπα ή αντίγραφα που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α' 74) όλων των δικαιολογητικών του άρθρου 80, όπως καθορίζονται ειδικότερα στα έγγραφα της σύμβασης, ως αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού των άρθρων 73 και 74, καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των άρθρων 75, 76 και 77. Τα δικαιολογητικά υποβάλλονται στην αναθέτουσα αρχή σε σφραγισμένο φάκελο, ο οποίος παραδίδεται στο αρμόδιο όργανο αξιολόγησης.

2. Αν δεν προσκομισθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν, παρέχεται προθεσμία στον προσωρινό ανάδοχο να τα προσκομίσει ή να τα συμπληρώσει εντός πέντε (5) ημερών από την κοινοποίηση σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να παρατείνει την ως άνω προθεσμία, εφόσον αιτιολογείται αυτό επαρκώς και κατ' ανώτατο όριο για δεκαπέντε (15) επιπλέον ημέρες.[...]

6. Η διαδικασία ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών ολοκληρώνεται με τη σύνταξη πρακτικού από το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο και τη διαβίβαση του φακέλου στο αποφαινόμενο όργανο της αναθέτουσας αρχής για τη λήψη απόφασης είτε για την κήρυξη του προσωρινού αναδόχου ως εκπτώτου είτε για τη ματαίωση της διαδικασίας κατά τις παραγράφους 3, 4 ή 5 είτε κατακύρωσης της σύμβασης. Τα αποτελέσματα του ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών, επικυρώνονται με την απόφαση κατακύρωσης του άρθρου 105.

7. Όσοι υπέβαλαν παραδεκτές προσφορές λαμβάνουν γνώση των παραπάνω δικαιολογητικών που κατατέθηκαν, κατά τα οριζόμενα στα έγγραφα της σύμβασης και στις διατάξεις του παρόντος.

Άρθρο 105 Κατακύρωση - σύναψη σύμβασης

1. Στην απόφαση κατακύρωσης αναφέρονται υποχρεωτικά οι προθεσμίες για την αναστολή της σύναψης της σύμβασης, σύμφωνα με τα άρθρα 360 επόμενα. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης προμηθειών ή γενικών υπηρεσιών, το αρμόδιο γνωμοδοτικό

όργανο, με αιτιολογημένη εισήγησή του, μπορεί να προτείνει την κατακύρωση της σύμβασης για ολόκληρη ή μεγαλύτερη ή μικρότερη ποσότητα κατά ποσοστό στα εκατό, που θα καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης,

2. Η αναθέτουσα αρχή κοινοποιεί αμέσως την απόφαση κατακύρωσης, μαζί με αντίγραφο όλων των πρακτικών της διαδικασίας ελέγχου και αξιολόγησης των προσφορών, σε κάθε προσφέροντα εκτός από τον προσωρινό ανάδοχο με κάθε πρόσφορο τρόπο, όπως με τηλεομοιοτυπία, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο κ.λπ., επί αποδείξει.

3. Η απόφαση κατακύρωσης δεν παράγει τα έννομα αποτελέσματά της, εφόσον η αναθέτουσα αρχή δεν την κοινοποίησε σε όλους τους προσφέροντες. Τα έννομα αποτελέσματα της απόφασης κατακύρωσης και ιδίως η σύναψη της σύμβασης επέρχονται εφόσον και όταν συντρέξουν σωρευτικά τα εξής:

α) άπρακτη πάροδος των προθεσμιών άσκησης των προβλεπόμενων στις κείμενες διατάξεις βοηθημάτων και μέσων στο στάδιο της προδικαστικής και δικαστικής προστασίας και από τις αποφάσεις αναστολών επί αυτών,

β) ολοκλήρωση του προσυμβατικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με τα άρθρα 35 και 36 του ν. 4129/2013, εφόσον απαιτείται και

γ) κοινοποίησή της απόφασης κατακύρωσης στον προσωρινό ανάδοχο, εφόσον ο τελευταίος υποβάλει επικαιροποιημένα τα δικαιολογητικά του άρθρου 80, έπειτα από σχετική πρόσκληση.

4. Μετά την επέλευση των εννόμων αποτελεσμάτων της απόφασης κατακύρωσης, η αναθέτουσα αρχή προσκαλεί τον ανάδοχο να προσέλθει για την υπογραφή του συμφωνητικού, εντός είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση σχετικής έγγραφης ειδικής πρόσκλησης.

5. Η υπογραφή του συμφωνητικού έχει αποδεικτικό χαρακτήρα. Εάν ο ανάδοχος δεν προσέλθει να υπογράψει το συμφωνητικό, μέσα στην προθεσμία που ορίζεται στην ειδική πρόκληση, κηρύσσεται έκπτωτος, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά. Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν προσέλθει για την υπογραφή του συμφωνητικού, η διαδικασία ανάθεσης ματαιώνεται, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 106.

Άρθρο 258

Κανόνες που εφαρμόζονται στις επικοινωνίες (άρθρο 40 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)

1. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 8 και 11 όλες οι επικοινωνίες, καθώς και όλες οι ανταλλαγές πληροφοριών δυνάμει του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 222 έως 338), ιδίως η ηλεκτρονική υποβολή των προσφορών, εκτελούνται μέσω του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ., σύμφωνα με τις απαιτήσεις του παρόντος άρθρου. Τα εργαλεία και οι συσκευές που χρησιμοποιούνται για τις επικοινωνίες μέσω του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ., καθώς και τα τεχνικά χαρακτηριστικά τους, δεν δημιουργούν διακρίσεις, είναι γενικώς διαθέσιμα και διαλειτουργικά με τις γενικά χρησιμοποιούμενες ΤΠΕ, και δεν περιορίζουν την πρόσβαση των οικονομικών φορέων στη διαδικασία σύναψης σύμβασης.

[...]

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζονται οι τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες του παρόντος άρθρου κατά την ανάθεση και εκτέλεση των συμβάσεων έργων, μελετών και τεχνικών υπηρεσιών σχετικά με:

α) τον προσδιορισμό του περιεχομένου, των κανόνων και λεπτομερειών χρήσης των επιμέρους εργαλείων του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ., όπως της διαδικτυακής διαχείρισης αιτημάτων και πληροφοριών, της χρήσης προτύπων και υποδειγμάτων, της ηλεκτρονικής κοινοποίησης, της διαδικασίας ηλεκτρονικής σύναψης των δημόσιων συμβάσεων που συνάπτονται, των ηλεκτρονικών καταλόγων, των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών, των δυναμικών συστημάτων αγορών, των ηλεκτρονικών παραγγελιών, της ηλεκτρονικής τιμολόγησης, των ηλεκτρονικών πληρωμών,

β) τους όρους και τις προϋποθέσεις για την υποβολή, τη γνωστοποίηση, τη διακίνηση εγγράφων μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, τον τύπο και το περιεχόμενό τους, τον προσδιορισμό του χρόνου αποστολής ή παραλαβής και τον υπολογισμό των προθεσμιών, τεκμήρια γνωστοποίησης και απόκτησης πρόσβασης από τον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα, καθώς και τον τρόπο και την απόδειξη πρόσβασης σε έγγραφα μέσω του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. και χορήγησης αντιγράφων και

γ) τον καθορισμό και την εφαρμογή μέτρων εκπαίδευσης των χρηστών, μέσω σχετικών προγραμμάτων και σεμιναρίων εκπαίδευσης και επιμόρφωσης ή της σύνταξης κωδίκων πρακτικής.

[...]

10. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού καθορίζονται οι τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες του παρόντος άρθρου για τις συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 222 έως 338) σχετικά με:

α) τη λειτουργία της ηλεκτρονικής πύλης Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ., τη δομή και το περιεχόμενό της, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3979/ 2011 και του ΠΗΔ, τη διαβάθμιση των χρηστών, τον τρόπο πρόσβασης και μελέτης των εγγράφων των διαγωνισμών και τη δημιουργία και χορήγηση αντιγράφων με χρήση ΤΠΕ, τα αντίστοιχα αναγνωριστικά και διαπιστευτήρια και τα ειδικότερα θέματα και μεθόδους εγγραφής, αυθεντικοποίησης, την πολιτική ασφάλειας του δικτυακού τόπου και την εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας για την προστασία προσωπικών δεδομένων των χρηστών του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ.,

β) τον προσδιορισμό του περιεχομένου, των κανόνων και λεπτομερειών χρήσης των επιμέρους εργαλείων του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ., όπως της διαδικτυακής διαχείρισης αιτημάτων και πληροφοριών, της χρήσης προτύπων και υποδειγμάτων, της ηλεκτρονικής κοινοποίησης, της διαδικασίας ηλεκτρονικής σύναψης των συμβάσεων που συνάπτονται, των ηλεκτρονικών καταλόγων, των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών, των δυναμικών συστημάτων αγορών, των ηλεκτρονικών παραγγελιών, της ηλεκτρονικής τιμολόγησης, των ηλεκτρονικών πληρωμών,

γ) τους όρους και τις προϋποθέσεις για την υποβολή, τη γνωστοποίηση, τη διακίνηση εγγράφων μέσω του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ., τον τύπο και το περιεχόμενό τους, τον προσδιορισμό του χρόνου αποστολής ή παραλαβής και τον υπολογισμό των προθεσμιών, τεκμήρια γνωστοποίησης και απόκτησης πρόσβασης από τον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα, καθώς και τον τρόπο και την απόδειξη πρόσβασης σε έγγραφα μέσω του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. και χορήγησης αντιγράφων,

δ) τον καθορισμό και την εφαρμογή μέτρων εκπαίδευσης των χρηστών, μέσω σχετικών προγραμμάτων και σεμιναρίων εκπαίδευσης και επιμόρφωσης ή με τη σύνταξη κωδίκων πρακτικής και

ε) τους όρους και προϋποθέσεις που εξασφαλίζουν, σε τεχνικό επίπεδο, την αδιάλειπτη και ορθή λειτουργία του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού.

11. Κατ'εξάιρεση, εφόσον οι αναθέτοντες φορείς λειτουργούν δικά τους ηλεκτρονικά μέσα επικοινωνίας, σύμφωνα με τις απαιτήσεις των παραγράφων 1 έως 6 και 8 και το άρθρο 259 αναλογικά εφαρμοζόμενο, είναι δυνατή η παρέκκλιση από την υποχρέωση εκτέλεσης των επικοινωνιών, καθώς και των ανταλλαγών πληροφοριών δυνάμει του παρόντος βιβλίου, μέσω του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ.. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, καθώς και του αρμόδιου κατά περίπτωση εποπτεύοντος Υπουργού, η οποία εκδίδεται κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος αναθέτοντος φορέα, παρέχεται η σχετική εξάιρεση.

12. Στις συμβάσεις της παρ. 7 εφαρμόζεται αναλογικά η παρ. 6 του άρθρου 36.

Άρθρο 315

Ειδικοί κανόνες διεξαγωγής διαδικασίας

Η διεξαγωγή της διαδικασίας σύναψης σύμβασης (διαδικασία υποβολής, αποσφράγισης, αξιολόγησης προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής, επιλογής συμμετεχόντων, υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης και σύμβασης, καθορισμού προθεσμιών ολοκλήρωσης του

συνόλου ή των επιμέρους διαδικασιών) πραγματοποιείται κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 92 έως 100, 103 και 104, αναλόγως εφαρμοζόμενα.

Άρθρο 379 Έναρξη ισχύος (άρθρα 90 παράγραφοι 1-2 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και 106 παράγραφοι 1-2 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)

1. Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευση του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

2. Με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου είναι υποχρεωτική η χρήση ηλεκτρονικών μέσων, σύμφωνα με τα άρθρα 33, 34 ή 35, την παράγραφο 3 του άρθρου 40, την παράγραφο 2 του άρθρου 65 ή το άρθρο 67 και τα άρθρα 270, 271, 272, την παράγραφο 3 του άρθρου 274, την παράγραφο 2 του άρθρου 295 ή το άρθρο 297, η ισχύς των άρθρων 22, 36, 37, της παραγράφου 3 του άρθρου 79 και των άρθρων 258 και 259 αρχίζει:

α) Την 25η Ιουλίου για:

αα) Τις ανοικτές διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής, με επιμέρους ποσοστά έκπτωσης ανά ομάδα εργασιών [άρθρα 27 και 95 παράγραφοι 2.(α) και 2.(β)] που διενεργούνται από το σύνολο των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, όπως αυτή ορίζεται στην περίπτωση β' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143).

ββ) Τις ανοικτές διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης εκπόνησης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής (άρθρα 27 και 86 παράγραφος 6) που διενεργούνται από το σύνολο των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, όπως αυτή ορίζεται στην περίπτωση β' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143).

β) Την 20ή Οκτωβρίου 2017 για:

αα) Το σύνολο των λοιπών διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών του παρόντος που διενεργούν οι φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, όπως αυτή ορίζεται στην περίπτωση β' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143).

ββ) Το σύνολο διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών που διενεργούν οι αναθέτουσες αρχές του παρόντος.

γγ) Το σύνολο των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών του Βιβλίου ΙΙ του παρόντος που διενεργούν οι αναθέτοντες φορείς.

3. Η ισχύς των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 38, πλην του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 4, αρχίζει από τη δημοσίευση της απόφασης της παραγράφου 6 του ίδιου άρθρου, με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του άρθρου 376. Η ισχύς του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 4 του άρθρου 38 αρχίζει από 1.1.2018. Η ισχύς της παραγράφου 9 του άρθρου 38 αρχίζει από τη δημοσίευση της απόφασης της παραγράφου 6 του ίδιου άρθρου.

4. Η ισχύς της διάταξης της παραγράφου 2 του άρθρου 81 αρχίζει την 18η Απριλίου 2018. Η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται και για τις συμβάσεις του Βιβλίου ΙΙ, όπου εφαρμόζεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 290.

5. Η ισχύς των διατάξεων του άρθρου 119, της παραγράφου 8 του άρθρου 200, καθώς και του άρθρου 329 αρχίζει την 1η Ιανουαρίου 2017.

6. Η ισχύς του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 4 του άρθρου 344 αρχίζει έξι (6) μήνες μετά την έκδοση του προεδρικού διατάγματος του δεύτερου εδαφίου της ίδιας παραγράφου.

7. Οι διατάξεις του Βιβλίου IV (άρθρα 345 έως 374) διέπουν τις διαφορές που αναφέρονται από πράξεις ή παραλείψεις, οι οποίες εκδίδονται ή συντελούνται από αναθέτουσες αρχές/ αναθέτοντες φορείς, στο πλαίσιο διαδικασίας σύναψης σύμβασης, η οποία εκκινεί, κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 61, 120, 290 και 330 του παρόντος:

α) για τις δημόσιες συμβάσεις γενικών υπηρεσιών και τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών, μετά την 26η Ιουνίου 2017,

β) για τις δημόσιες συμβάσεις έργων και τις δημόσιες συμβάσεις εκπόνησης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, με εκτιμώμενη αξία σύμβασης (χωρίς Φ.Π.Α.) ίση ή ανώτερη από τα κατώτατα όρια των άρθρων 5 και 235 του παρόντος, όπως ισχύουν κάθε φορά, μετά την 1η Ιανουαρίου 2018. Μέχρι τότε οι ως άνω διαφορές συνεχίζουν να διέπονται από τις διατάξεις του ν. 3886/2010 (Α' 173). Τα προηγούμενα εδάφια της παρούσας περίπτωσης εφαρμόζονται και στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων παραχώρησης έργων και υπηρεσιών με εκτιμώμενη αξία σύμβασης ίση ή ανώτερη από το κατώτατο όριο του άρθρου 1 παρ.2 περίπτωση α' του ν. 4413/2016 (Α' 148), όπως ισχύει κάθε φορά,

γ) για τις δημόσιες συμβάσεις έργων και τις δημόσιες συμβάσεις εκπόνησης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, με εκτιμώμενη αξία σύμβασης (χωρίς Φ.Π.Α.) ανώτερη των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ και κατώτερη από τα όρια των άρθρων 5 και 235 του παρόντος, όπως ισχύουν κάθε φορά, μετά την 1η Μαρτίου 2018. Μέχρι τότε για τις ως άνω διαφορές εφαρμόζεται το άρθρο 127, σε συνδυασμό με το άρθρο 376 παράγραφος 12 του παρόντος. Τα προηγούμενα εδάφια της παρούσας περίπτωσης εφαρμόζονται και στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων παραχώρησης έργων και υπηρεσιών με εκτιμώμενη αξία κατώτερη από το όριο του άρθρου 1 παρ. 2 περίπτωση α' του ν.4413/2016 (Α' 148), όπως ισχύει κάθε φορά. 8.

9. Η ισχύς των παραγράφων 8 και 9 του άρθρου 375 αρχίζει από τη δημοσίευση της απόφασης της παρ. 6 του άρθρου 38.

10. Η ισχύς του δεύτερου εδαφίου των περιπτώσεων 31, 40, 59 και 82 της παρ. 1 και της παρ. 3 του άρθρου 377 αρχίζει την 1η Ιανουαρίου 2018.

11.

12. Η ισχύς της περίπτωσης 35 και 68, καθώς και του τρίτου εδαφίου των περιπτώσεων 31, 40, 59 και 82 της παραγράφου 1 του άρθρου 377 αρχίζει την 1η Ιανουαρίου 2021.

13. Η ισχύς της περίπτωσης 62 και 70 της παραγράφου 1 του άρθρου 377 αρχίζει την 1η Ιανουαρίου 2017.

V. Εισαγωγικές παρατηρήσεις

Στο άρθρο 36 του ν. 4412/2016 οριοθετείται η υποχρεωτική, για τις αναθέτουσες αρχές, χρήση του ΕΣΗΔΗΣ για τις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων άνω των 60.000 ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ. Περαιτέρω, στην παράγραφο 2 απαριθμούνται οι διατάξεις από τις οποίες διέπεται η λειτουργία και χρήση του ΕΣΗΔΗΣ και στις παραγράφους 3 έως 5 δίδονται εξουσιοδοτήσεις στον κανονιστικό νομοθέτη για την ειδικότερη ρύθμιση θεμάτων που αφορούν στη χρήση και λειτουργία του ΕΣΗΔΗΣ. Ειδικότερα με την παρ. 3 παρέχεται εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Οικονομίας και Ανάπτυξης και Υποδομών και Μεταφορών για έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης, με την οποία θα ρυθμίζονται τα τεχνικά ζητήματα που αφορούν την ανάθεση και εκτέλεση των

δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών σχετικά με:

α) τον προσδιορισμό του περιεχομένου, των κανόνων και λεπτομερειών χρήσης των επιμέρους εργαλείων του ΕΣΗΔΗΣ, όπως της διαδικτυακής διαχείρισης αιτημάτων και πληροφοριών, της χρήσης προτύπων και υποδειγμάτων, της ηλεκτρονικής κοινοποίησης, της διαδικασίας ηλεκτρονικής σύναψης των δημόσιων συμβάσεων που συνάπτονται, των ηλεκτρονικών καταλόγων, των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών, των δυναμικών συστημάτων αγορών, των ηλεκτρονικών παραγγελιών, της ηλεκτρονικής τιμολόγησης, των ηλεκτρονικών πληρωμών,

β) τους όρους και τις προϋποθέσεις για την υποβολή, τη γνωστοποίηση, τη διακίνηση εγγράφων μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, τον τύπο και το περιεχόμενό τους, τον προσδιορισμό του χρόνου αποστολής ή παραλαβής και τον υπολογισμό των προθεσμιών, τεκμήρια γνωστοποίησης και απόκτησης πρόσβασης από τον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα, καθώς και τον τρόπο και την απόδειξη πρόσβασης σε έγγραφα μέσω του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. και χορήγησης αντιγράφων και

γ) τον καθορισμό και την εφαρμογή μέτρων εκπαίδευσης των χρηστών, μέσω σχετικών προγραμμάτων και σεμιναρίων εκπαίδευσης και επιμόρφωσης ή με τη σύνταξη κωδίκων πρακτικής.

Επιπλέον, με την παρ. 1 του άρθρου 258 του Ν. 4412/2016 καθιερώνεται καταρχήν η υποχρέωση ηλεκτρονικής παραλαβής προσφορών και ανταλλαγής πληροφοριών μέσω του ΕΣΗΔΗΣ αναφορικά με τη διαδικασία σύναψης των συμβάσεων που εμπίπτουν στο Βιβλίο ΙΙ, ενώ με την παρ. 8 παρέχεται αντιστοίχως εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Οικονομίας και Ανάπτυξης και Υποδομών και Μεταφορών για έκδοση υπουργικής απόφασης, με την οποία τάσσονται ακριβώς τα ίδια ζητήματα προς ρύθμιση σχετικά με τη λειτουργία της ηλεκτρονικής πύλης του ΕΣΗΔΗΣ και τη διαδικασία σύναψης συμβάσεων του Βιβλίου ΙΙ (άρθρα 222 έως 338) του ν. 4412/2016.

Σε συνέχεια των ανωτέρω, λαμβανομένων υπόψη και των μεταβατικών διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 379 του ως άνω νόμου, με τις οποίες προβλέπεται η σταδιακή υποχρεωτική χρήση του ΕΣΗΔΗΣ στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, κατά τα ειδικώς αναφερόμενα στις ως άνω διατάξεις, εκδόθηκε ήδη, σε συνέχεια της με αριθμ. 26/2017 γνώμης της Αρχής, η με αριθμ. πρωτ. 83010/4098/26-07-2017 Κοινή Υπουργική Απόφαση (Β' 2710) με θέμα «*Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν την ανάθεση των Δημοσίων Συμβάσεων έργων, μελετών, και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής και μόνο στην ανοικτή διαδικασία του άρθρου 27 σχετικά με τη χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ.)*».

Με το υπό κρίση σχέδιο, τροποποιείται και αντικαθίσταται η ως άνω κοινή υπουργική απόφαση, προς το σκοπό της επέκτασης του πεδίου εφαρμογής της και ρύθμισης των τεχνικών ζητημάτων που αφορούν στους κανόνες χρήσης του ΕΣΗΔΗΣ για το σύνολο των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών από αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς, για διαδικασίες οι οποίες, από τις 20-10-2017 και εφεξής, με βάση την ως άνω μεταβατική

διάταξη, διενεργούνται υποχρεωτικά ηλεκτρονικά, εφόσον η εκτιμώμενη αξία αυτών υπερβαίνει το ποσό των 60.000 ευρώ, χωρίς ΦΠΑ.

VI. Επί της νομιμότητας και του περιεχομένου των προτεινόμενων ρυθμίσεων

A. Με το υποβληθέν σχέδιο κοινής υπουργικής απόφασης, το οποίο προτείνεται, κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 3 του άρθρου 36 και της παρ. 8 του άρθρου 258 του ν. 4412/2016 (Α 147), αντικαθίσταται η με αριθμ. 83010/4098/26-07-2017 Κοινή Υπουργική Απόφαση (Β'2710) και ρυθμίζονται τεχνικά ζητήματα που αφορούν στο σύνολο των διαδικασιών ανάθεσης των Δημοσίων Συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών με τη χρήση του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ.).

Ειδικότερα στα 24 άρθρα του προτεινόμενου σχεδίου ΚΥΑ περιλαμβάνονται ρυθμίσεις που αφορούν, ιδίως, στη λειτουργία του ΕΣΗΔΗΣ και στην πρόσβαση σε αυτό των διαφόρων κατηγοριών χρηστών, στη διαδικασία εγγραφής τους στην επικοινωνία και διακίνηση εγγράφων μέσω του συστήματος, στη σύνταξη διακηρύξεων, στην υποβολή προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής, ανάλογα με το είδος της διαδικασίας, στην αποσφράγιση και αξιολόγηση αιτήσεων συμμετοχής, προσφορών και δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου, στην υποβολή προδικαστικών προσφυγών κ.α.

B. Επί των επιμέρους προτεινόμενων ρυθμίσεων:

Καταρχάς επισημαίνεται ότι, με το υποβληθέν σχέδιο ΚΥΑ, στην ουσία καταργείται η με αριθμ. 83010/4098/26-07-2017 εν ισχύ ΚΥΑ (Β'2710), με θέμα *«Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν την ανάθεση των Δημοσίων Συμβάσεων έργων, μελετών, και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής και μόνο στην ανοικτή διαδικασία του άρθρου 27 σχετικά με τη χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ.)»*. Υπό το πρίσμα αυτό, δεν πρόκειται απλά για τροποποίηση ή αντικατάσταση διατάξεων της ως άνω ΚΥΑ, αλλά για κατάργηση αυτής στο σύνολό της, από τη δημοσίευση της προτεινόμενης ΚΥΑ στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ως εκ τούτου, σκόπιμο κρίνεται να τεθεί σχετική ρητή αναφορά περί κατάργησης της στην τελική διάταξη του άρθρου 23, αντί του χρησιμοποιούμενου όρου *«αντικαθίσταται»*, ώστε να μην δημιουργείται οποιαδήποτε αμφιβολία σε αναθέτουσες αρχές/ αναθέτοντες φορείς και οικονομικούς φορείς σχετικά με την ισχύ της υφιστάμενης ΚΥΑ.

Επισημαίνεται, επίσης, ότι, σε πολλά σημεία του προτεινόμενου σχεδίου ΚΥΑ, χρησιμοποιούνται οι όροι *«διαγωνισμός»* ή *«διαγωνιστικές διαδικασίες»* (ενδεικτικά αναφέρονται στο άρθρο 3 παρ. 2, 3 και 4, άρθρο 10, κ.α.), ωστόσο, δεδομένου ότι αυτή καταλαμβάνει, σύμφωνα με τη ρητή διάταξη του άρθρου 1 παρ. 3, το σύνολο των διαδικασιών ανάθεσης, και, κατά συνέπεια περιλαμβάνει και διαδικασίες οι οποίες δεν είναι διαγωνιστικές (π.χ. διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση), προτείνεται να αντικατασταθούν οι σχετικοί όροι από τον όρο *«διαδικασία σύναψης σύμβασης»* ή *«διαδικασία»*, ώστε να μην καταλείπεται οποιαδήποτε αμφιβολία ως προς το πεδίο εφαρμογής της ΚΥΑ.

Περαιτέρω, προτείνεται να συμπεριληφθούν στο προοίμιο του σχεδίου ΚΥΑ :

- η με αριθμ. 57654/22.05.2017 Απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης με θέμα : *“Ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων λειτουργίας και διαχείρισης του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ)”* (Β' 1781),

- το π.δ., με το οποίο έχει εγκριθεί ο Οργανισμός του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, καθώς και

Προτείνεται, επίσης, να απαλειφθεί το αναφερόμενο, στο σημείο 1.27 του προοιμίου, άρθρο 37 του ν. 4482/2017 (Φ.Ε.Κ. Α' 102/25-07-2017), καθώς αφορά σε τροποποίηση του ν. 4412/2016, ο οποίος περιλαμβάνεται στο σημείο 1.1. του προοιμίου, όπως ισχύει, ήτοι με τις όποιες τροποποιήσεις του.

Όσον αφορά στους ορισμούς και το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 1 του σχεδίου ΚΥΑ, επισημαίνεται ότι, το υπό εξέταση σχέδιο ΚΥΑ αφορά, στην ουσία, διαδικασίες ηλεκτρονικής παραλαβής προσφορών - αιτήσεων συμμετοχής και αξιολόγησης αυτών, οι οποίες φτάνουν μέχρι το στάδιο ελέγχου δικαιολογητικών κατακύρωσης και κοινοποίησης της απόφασης κατακύρωσης.

Επίσης, σκόπιμη κρίνεται η αναδιατύπωση της παρ. 3 του άρθρου 1, προκειμένου να γίνεται αναφορά στο *«σύνολο των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων, ανεξαρτήτως κριτηρίου ανάθεσης, που αφορούν σε έργα, μελέτες και παροχή τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών του ν. 4412/2016, με εκτιμώμενη αξία ανώτερη των εξήντα (60.000) Ευρώ (χωρίς ΦΠΑ)»*.

Περαιτέρω, προς αποφυγή σύγχυσης, προτείνεται, στο σύνολο της προτεινόμενης ΚΥΑ, να γίνεται αναφορά σε *«παροχή τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών»*, όπως ορθά αναφέρεται στο άρθρο 1 παρ. 3, αντί διαφοροποιημένων άλλων ορισμών (ενδεικτικά, άρθρο 2 παρ. 1 και 2).

Επίσης, σε περισσότερα σημεία, στο σύνολο του σχεδίου της ΚΥΑ, γίνεται αναφορά στο *“Σύστημα”* και στο *“Υποσύστημα”*, στον *“Διαχειριστή του υποσυστήματος”* και στον *“Διαχειριστή του Συστήματος”* (ενδεικτικά, άρθρο 4 παρ. 2.2 έως 2.9, άρθρο 5, άρθρο 9, άρθρο 10, κ.α.). Προτείνεται να επανελεγχθούν οι σχετικές αναφορές, σε έκαστο σημείο, προς εντοπισμό τυχόν λανθασμένων σχετικών αναφορών. Επίσης, σε όποια σημεία καθίσταται εφικτό, να επιδιωχθεί ενιαία αναφορά, προς αποφυγή σύγχυσης.

Επιπροσθέτως, στο άρθρο 4 παρ. 2, η φράση *«δια του κεντρικού Συστήματος»* δεν είναι σαφές εάν αναφέρεται στο *«Σύστημα»* του άρθρου 1 παρ. 1 ή (τυχόν) εάν διακρίνεται από αυτό. Εφόσον πρόκειται για το ίδιο Σύστημα, προτείνεται να απαλειφθεί η λέξη *“κεντρικό”*, προς αποφυγή οιασδήποτε σύγχυσης και παρερμηνείας.

Σημειωτέον, επίσης, ότι, εφόσον στο άρθρο 1 παρ. 2, ορίστηκε ότι το υποσύστημα *«Δημόσια Έργα»* θα αναφέρεται στο εξής ως *«το υποσύστημα»*, προτείνεται, στο άρθρο 2 παρ. 3, να απαλειφθεί η φράση *«Δημόσια Έργα»* και να παραμείνει το ορθό *«Μέχρις ότου γίνει εφικτή η μετεγκατάσταση του υποσυστήματος σε υποδομές [...]»*.

Προτείνεται, περαιτέρω, στο σύνολο του σχεδίου της ΚΥΑ, όπου υπάρχει αναφορά σε *«αναθέτουσα αρχή»*, να προστεθεί η αναφορά σε *«αναθέτοντα φορέα»*. Άλλως, για την αποφυγή άσκοπων επαναλήψεων, να προβλεφθεί ότι, όπου στις διατάξεις της προτεινόμενης ΚΥΑ γίνεται αναφορά σε *«αναθέτουσα αρχή»* καταλαμβάνει και τους *«αναθέτοντες φορείς»*.

Οι παράγραφοι 2 και 4 του άρθρου 3 ρυθμίζουν, αμφότερες, την περίπτωση τεχνικής αδυναμίας λειτουργίας του υποσυστήματος και προτείνεται, για λόγους νομοτεχνικούς, αλλά και για την αποφυγή παρερμηνείας, να ενοποιηθούν σε μία παράγραφο.

Δέον επίσης να επανεξεταστεί ο προβλεπόμενος, στο άρθρο 3 παρ. 2, κανόνας της μετάθεσης της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προσφορών τουλάχιστον κατά τρεις (3) εργάσιμες ημέρες προσημετρούμενες από την επόμενη εργάσιμη ημέρα της αποκατάστασης της τεχνικής αδυναμίας, σε περίπτωση πιστοποίησης της τεχνικής αδυναμίας από τον Διαχειριστή του υποσυστήματος (ότι δηλαδή, δεν επαφίεται στην αναθέτουσα αρχή, αλλά ρυθμίζεται κανονιστικά). Προτείνεται να συσχετιστεί με την πιστοποίηση της αδυναμίας από το Διαχειριστή του υποσυστήματος, που αναφέρεται στο ίδιο εδάφιο. Όπως αναφέρθηκε και στη Γνώμη 26/2017 της Αρχής (η οποία αφορούσε στην καταργούμενη ΚΥΑ με αριθμ. 83010/4098/26-07-2017, ΦΕΚ Β' 2710), δέον να εξετασθεί η προσθήκη σχετικής πρόβλεψης ότι η μετάθεση της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προσφορών θα είναι ανάλογη του χρονικού διαστήματος της τεχνικής αδυναμίας λειτουργίας του υποσυστήματος.

Σημειωτέον ότι, θα πρέπει να εξεταστεί η συμβατότητα του άρθρου 3 παρ. 4 του σχεδίου της ΚΥΑ με την παρ. 4 του άρθρου 8 του π.δ. 39/2017. Προς το σκοπό αυτό, προτείνεται, στο τέλος της παρ. 4, να προστεθεί η φράση *“με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου 8 του π.δ. 39/2017”*.

Στο σύνολο του σχεδίου της ΚΥΑ, πρέπει να επανελεγχθεί η αρίθμηση. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι, στο άρθρο 4 ορίζεται «2.1.1», χωρίς παρακάτω να αριθμείται «2.1.2», στο δε άρθρο 5 παρ. 1.2.2 ορίζονται σημεία α) και β).

Επίσης, στο άρθρο 4 παρ. 2.1.1 σημείο θ', δεν είναι γραμματικά και συντακτικά κατανοητό πού εντάσσεται η φράση *«τον προγραμματισμό των δημοσίων συμβάσεων»*.

Στο άρθρο 4 παρ. 2.8 προφανώς εκ παραδρομής έχει παραμείνει στο κείμενο του σχεδίου ΚΥΑ η λέξη *«ορίζονται»* μετά τη λέξη *«περιλαμβάνει»* και προφανώς χρήζει διαγραφής.

Στο άρθρο 4 παρ. 2.2 έως 2.9, κρίνεται σκόπιμο να περιγραφούν τα επίπεδα διαβάθμισης των χρηστών, σύμφωνα και με τον επικαλούμενο Κανονισμό Ασφαλείας του υποσυστήματος.

Στο άρθρο 5 παρ. 1, προτείνεται η χρήση του όρου *«χορήγηση»* αντί του όρου *«εκχώρηση»* που είναι νομικός όρος με συγκεκριμένες έννομες συνέπειες που παραπέμπει σε κανόνες ειδικής διαδοχής του αστικού δικαίου.

Αναφορικά με τις προβλεπόμενες ρυθμίσεις του άρθρου 7, επισημαίνεται ότι η διαλειτουργικότητα συσχετίζεται με τρίτα πληροφοριακά συστήματα του συστήματος ΕΣΗΔΗΣ με τα αποδεικτικά μέσα και ειδικότερα με την υποβολή των δικαιολογητικών που απαιτούνται για τη συμμετοχή στη διαγωνιστική διαδικασία και την κατακύρωση της σύμβασης.

Η Αρχή επαναφέρει τον προβληματισμό που είχε εκφράσει στη Γνώμη 26/2017, δηλαδή στο άρθρο 8 στο τέλος της παρ. 4 αυτού, πρέπει να εξετασθεί εάν θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η αντίστοιχη ρύθμιση του άρθρου 6, παρ. 2 της Υ.Α. του ΚΗΜΔΗΣ, ειδικά ως προς την επιφύλαξη του άρθρου 24 του ν.4440/2016 (Α' 224).

Στο άρθρο 10 παρ. 1 σημ. δ', πρέπει να διορθωθεί η αναφορά στο ορθό «Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (Τ.Υ.Δ.)» (πρβ. άρθρο 79 παρ. 4 του ν. 4412/2016), αντί του «Τυποποιημένου Εγγράφου Υπεύθυνης Δήλωσης».

Στο άρθρο 11, στον τίτλο και εντός του περιεχομένου του άρθρου, πρέπει να απαλειφθεί η αναφορά στην «προκήρυξη», δεδομένου ότι αφορά στην περίληψη της διακήρυξης, και να αντικατασταθεί από τον όρο «πρόσκληση».

Στο άρθρο 12 (ενδεικτικά) και στο σύνολο του σχεδίου της ΚΥΑ, όπου γίνεται αναφορά στον όρο «προσφορά» να προστεθεί η αναφορά σε «αίτηση συμμετοχής» (εφόσον προσιδιάζει), προκειμένου να περιλάβει/καλύψει όλες τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων (πχ. άρθρο 12 παρ. 2, 1.2.3.2).

Στο άρθρο 12 θα πρέπει να προστεθεί η αναφορά στον τρόπο σύνταξης και υποβολής της τεχνικής προσφοράς, η οποία παραλείπεται.

Βάσει του άρθρου 12 παρ. 2, η διαδικασία της απόσυρσης της προσφοράς ενδέχεται να δημιουργεί διοικητικά βάρη, καθώς εξαρτάται από απόφαση του, κατά περίπτωση, αποφαινομένου οργάνου, το οποίο, σε πολλές περιπτώσεις, μπορεί να ταυτίζεται ακόμη και με τον ίδιο τον Υπουργό. Σε κάθε περίπτωση, ωστόσο, επισημαίνεται ότι θα πρέπει να προβλεφθεί αντίστοιχη διαδικασία και για την απόσυρση των αιτήσεων συμμετοχής στις διαδικασίες με προεπιλογή.

Επίσης, η αναφορά σε «συμμετέχοντες», με βάση τους ορισμούς του ν. 4412/2016, αφορά στο πρώτο στάδιο της κλειστής διαδικασίας, του ανταγωνιστικού διαλόγου, της ανταγωνιστικής διαδικασίας με διαπραγμάτευση και της σύμπραξη καινοτομίας. Ως εκ τούτου, στην παρ. 2 του άρθρου 13, όταν γίνεται αναφορά στο άρθρο 50 του ν. 4412/2016 (μελετοκατασκευή), πρόκειται, όχι για «συμμετέχοντες κατά σειρά μειοδοσίας», αλλά για «προσφέροντες κατά σειρά μειοδοσίας». Προτείνεται να αντικατασταθεί η λέξη «συμμετέχοντες» από τη λέξη «προσφέροντες», προς αποφυγή σύγχυσης και παρερμηνείας.

Στο άρθρο 13 παρ. β1 και β2, προτείνεται το ορισθέν κριτήριο ανάθεσης να διατυπωθεί στο ορθό «πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά», σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 86 του ν. 4412/2016.

Στο άρθρο 13 παρ. 3.β1, β2, β3 και β4, πρέπει να προστεθεί και να αποτυπωθεί ρητά ότι, πέραν της παροχής πρόσβασης στα υποβληθέντα έγγραφα των οικονομικών φορέων προς τους προσφέροντες, η αναθέτουσα αρχή κοινοποιεί την απόφαση έγκρισης του πρακτικού της επιτροπής διαγωνισμού:

- στο σημείο β1, σε όλους τους προσφέροντες
- στο σημείο β2, στο πρώτο στάδιο σε όλους τους προσφέροντες, στο δε δεύτερο στάδιο σε όλους τους προσφέροντες που έχουν υποβάλει αποδεκτή προσφορά
- στο σημείο β3, σε όλους τους προσφέροντες
- στο σημείο β4, στο πρώτο στάδιο σε όλους τους συμμετέχοντες.

Όσον αφορά στο άρθρο 13 παρ. 3 σημείο β.4:

α) Προτείνεται, για λόγους σαφήνειας, στην παρένθεση («ήτοι αίτηση συμμετοχής»), να προστεθεί η λέξη «υποβολή», ούτως ώστε να γίνεται αναφορά σε («ήτοι υποβολή αίτησης συμμετοχής»). Στο ίδιο σημείο, η χρησιμοποίηση της ορολογίας «σε πρώτη φάση» και «σε δεύτερη φάση» δεν προβλέπεται στις διατάξεις του ν. 4412/2016 ούτε στις αντίστοιχες των

Οδηγιών, ως εκ τούτου κρίνεται σκόπιμο να αντικατασταθούν από επιρρήματα όπως “καταρχάς” και “ακολουθώς”, αντιστοίχως, προκειμένου να μην επέρχεται σύγχυση.

β) Κατά το δεύτερο στάδιο, προτείνεται να αντικατασταθεί η παρένθεση “(ήτοι κλειστή διαγωνιστική διαδικασία)” από τη φράση “(ήτοι υποβολή προσφορών)”.

γ) Στο τελευταίο εδάφιο του σημείου β.4 της παρ. 3 του άρθρου 13, προτείνεται να απαλειφθεί η φράση “στις περιπτώσεις κλειστής διαδικασίας, ανταγωνιστικής διαδικασίας με διαπραγμάτευσης, ανταγωνιστικό διάλογο και στη σύμπραξη καινοτομίας”, η οποία συνιστά επανάληψη, καθότι αυτές είναι οι διαδικασίες που περιγράφονται, ούτως ή άλλως, στο εν λόγω σημείο β.4.

Στο άρθρο 13 παρ. δ', μετά το iii, προτείνεται να προβλεφθεί το βήμα παροχής πρόσβασης από τους χρήστες στους οικονομικούς φορείς στα υποβληθέντα στοιχεία των λοιπών, κατά περίπτωση.

Στο άρθρο 13, αλλά και στο σύνολο του σχεδίου ΚΥΑ, όπως προαναφέρθηκε, πρέπει να ελεγχθεί η χρήση του όρου “συμμετεχόντων” και, εν συνεχεία, όπου απαιτείται να αντικατασταθεί με την ορθή “προσφερόντων”, όπου αυτή αναφέρεται στα μετά την αποσφράγιση βήματα.

Στο άρθρο 13 παρ. 3, περ. (ε), υποπερ. (ii)-(iii)-(iv), προτείνεται να αναγραφούν τα αναφερόμενα έγγραφα στις αρμοδιότητες της αναθέτουσας αρχής ή/και της επιτροπής διαγωνισμού, και όχι παθητικά στους οικονομικούς φορείς ότι “λαμβάνουν γνώση...”

Επί της προβλεπόμενης διαδικασίας του άρθρου 14, ως προς την υποβολή των δικαιολογητικών του προσωρινού αναδόχου μέσω της λειτουργίας της “Επικοινωνίας” η Αρχή επισημαίνει ότι θα πρέπει να διασφαλίζεται η απόδειξη της υποβολής των σχετικών δικαιολογητικών του προσωρινού αναδόχου μέσα στην ορισθείσα προθεσμία.

Στο άρθρο 15, στην παράγραφο 1.2., προτείνεται να αποτυπωθεί, ως σημείο α', ο τρόπος που ενημερώνεται η ΑΕΠΠ για την ηλεκτρονική κατάθεση της προδικαστικής προσφυγής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 9 παρ. 1 του π.δ. 39/2017. Δηλαδή, να αναφερθεί ρητώς η υποχρέωση των στοιχείων του διαγωνισμού αναθετουσών αρχών/αναθετόντων φορέων να ειδοποιούν, το αργότερο την επόμενη της κατάθεσης εργάσιμη ημέρα, την ΑΕΠΠ σχετικά με την κατάθεση της προσφυγής και να της παραχωρούν δικαίωμα πρόσβασης στο σύνολο τού. Ακολουθώς, προτείνεται να αναριθμηθούν τα υφιστάμενα σημεία α' και β' σε β' και γ', αντιστοίχως.

Επίσης, σκόπιμο κρίνεται να αποτυπώνονται οι διατάξεις του άρθρου 8 παρ. 3 του π.δ. 39/2017, ότι δηλαδή, πέραν της κατάθεσης στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, η προδικαστική προσφυγή κοινοποιείται με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ΑΕΠΠ, ως δε ημερομηνία υποβολής της προσφυγής θεωρείται η ημερομηνία ηλεκτρονικής καταχώρισης αυτής στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού.

Σημειωτέον ότι, σχετικά με την παρ. 1.2. (υφιστάμενο) σημείο α του άρθρου 15, προκειμένου για την πληρότητα της διάταξης, πρέπει, πέραν της αναφοράς στην περ. α της παρ. 1 του άρθρου 365 του ν. 4412/2016, να αναφερθεί και το άρθρο 9 παρ. 1 περ. α' του π.δ. 39/2017, διότι το τελευταίο περιλαμβάνει ειδικότερες διατάξεις (πχ. ότι η κοινοποίηση της προσφυγής σε κάθε τρίτο γίνεται μέσω του συστήματος επικοινωνίας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, κ.α.). Ομοίως, για τους ίδιους ως άνω λόγους, στην παρ. 1.2. (υφιστάμενο) σημείο β του άρθρου 15, πρέπει, πέραν της αναφοράς στην περ. β της παρ. 1 του άρθρου 365 του ν. 4412/2016, να αναφερθεί και το άρθρο 9 παρ. 1 περ. β' του π.δ. 39/2017. Στο άρθρο 21, πρέπει να προστεθεί, στον τίτλο και στο κείμενο της διάταξης, ότι η προαιρετική εφαρμογή του υποσυστήματος αφορά σε συμβάσεις με αξία “ίση ή κάτω των

60.000 Ευρώ χωρίς ΦΠΑ”, καθότι, σύμφωνα με το άρθρο 36 του ν. 4412/2016, το ΕΣΗΔΗΣ εφαρμόζεται υποχρεωτικά για συμβάσεις εκτιμώμενης αξίας άνω των 60.000 Ευρώ χωρίς ΦΠΑ.

Ως προς το άρθρο 22, επισημαίνεται ότι οι μεταβατικές διατάξεις χρήζουν αναδιατύπωσης ώστε να αποτυπώνουν με μεγαλύτερη σαφήνεια τόσο τις διαδικασίες που εξακολουθεί να καταλαμβάνει η υφιστάμενη και υπό κατάργηση με αριθμ. 83010/4098/26-07-2017 ΚΥΑ (Β΄2710) όσο και η υπό έκδοση νέα ΚΥΑ. Στο πρώτο εδάφιο, χρήζει προσθήκης η αναφορά των αντίστοιχων διατάξεων έναρξης της διαδικασίας σύναψης σύμβασης για το Βιβλίο ΙΙ του ν. 4412/2016, ήτοι οι διατάξεις των άρθρων 290 και 330 του ν. 4412/2016.

Ιδιαίτερης αποσαφήνισης χρήζει η φράση του δευτέρου εδαφίου «*από το στάδιο στο οποίο καταλαμβάνουν τη διαδικασία σύναψης σύμβασης και σε κάθε επόμενο στάδιο*», για την αποφυγή οποιαδήποτε σύγχυσης και παρερμηνείας. Για τον λόγο αυτό προτείνεται, μετά τη φράση “και για τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών” να προστεθεί η φράση “που διενεργούνται μέσω ΕΣΗΔΗΣ”.

Για την τελική διάταξη του άρθρου 23, ισχύουν τα αναφερόμενα στις εισαγωγικές μας παρατηρήσεις.

Κατόπιν του συνόλου των προεκτεθέντων, για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας, ασφάλειας δικαίου και εξασφάλισης εμπιστευτικότητας και ακεραιότητας των καταχωρούμενων δεδομένων, σκόπιμη θα ήταν η αναδιατύπωση του περιεχομένου των ως άνω ρυθμίσεων προς άρση κάθε αβεβαιότητας και σύγχυσης στους εφαρμοστές της εν λόγω κανονιστικής απόφασης σχετικά με τη λειτουργία του Συστήματος ΕΣΗΔΗΣ και τη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων των Βιβλίων Ι και ΙΙ του ν. 4412/2016 που διενεργούνται με ηλεκτρονικό τρόπο.

Κατόπιν όλων των ανωτέρω, η Αρχή αποφασίζει ομόφωνα την παροχή σύμφωνης γνώμης επί του υποβληθέντος σχεδίου κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Υποδομών και Μεταφορών, με θέμα «Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν την ανάθεση των Δημοσίων Συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)», σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ, υποπερίπτωση (γγ) του ν.4013/2011.

Αθήνα, 23 Οκτωβρίου 2017

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο Πρόεδρος

Γεώργιος Καταπόδης